

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Scrisori nefrancate nu se
primesc.
Manuscrise nu se retrimit.
Inserate
se primesc la Administrațiunea
Brașov și la următoarele
SIROURI de ANUNȚURI:
In Viena la M. Dukos Nachf.,
Nuss, Angenfeld & Emeric Les-
ner, Heinrich Schalk A. Or-
pelik Nachf., Anton Oppelik.
In Budapesta la A. V. Golber-
ger, Ekstein Bernat, Iuliu Le-
opold (VII Erssébet-körut
Prețul inserțiilor: o serie
garmond pe o coloană 10 bani
pentru o publicare. Publicări
mai dese după tarifă și invo-
ială. — RECLAME pe pagina
8-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

(Număr de Duminecă 24.)

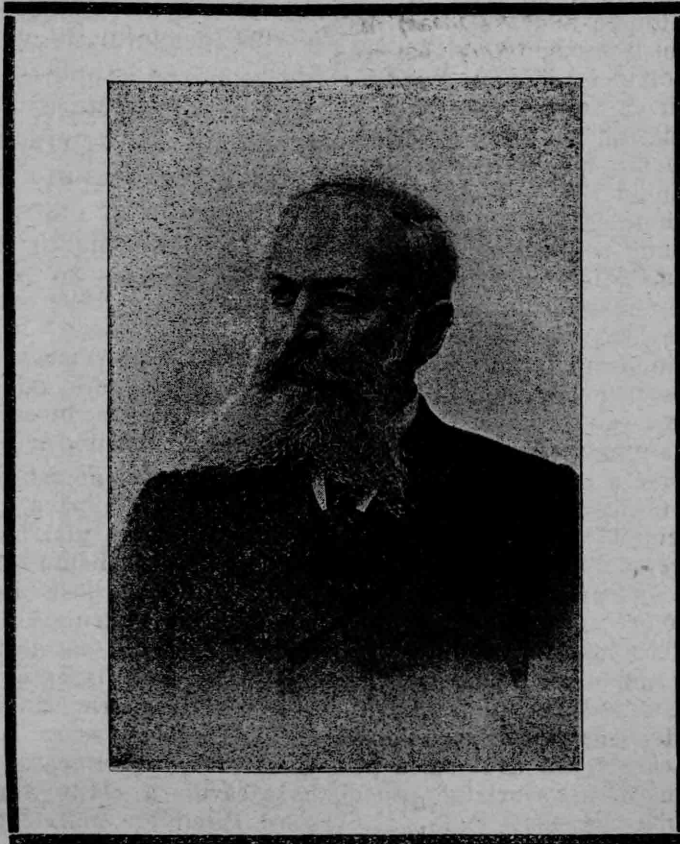
Telefon: Nr. 226.

GAZETA apare în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungarie
Pe un an 24 cor., pe șase lun.
12 cor., pe trei luni 8 cor.
M-rii de Duminecă 4 cor. pe an.
Pentru România și strălățiat.
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
M-rii de Duminecă 8 fr. pe an.
Se primumeră la toate ofi-
ciile postale din lntnu și din
afară și la d-nii colectorii.
Abonamentul pentru Brașov:
Administrațiunea, Piața mare
târgul Inului Nr. 30, etagiu
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 6 cor.
Cu dmsul acasă: Pe un an 24
cor., pe șase luni 12 cor., pe
trei luni 8 cor. — Un esem-
pliar 10 bani. — Atât abona-
mentele, cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 126.—Anul LXXII.

Brașov, Joi-Vineri 12 (25) Iunie

1909.

† Dr. AUREL MUREȘIANU

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Discursul

rostit la înmormântarea lui Aurel Mureșianu
de Dr. Augustin Bunea.

„Spune-mi, Doamne, sfârșitul meu
și numărul zilelor mele, care-mi este,
ca să știu de ce mă lipsesc eu.“

(Psalm 38.)

Poate-se inchipui, iubii creștini, ceva
mai zguduitor, decât arătarea zilnică a
morții, care nu cruță nici frumsețe, nici
tinerețe, nici putere, nici avere; care rupe
fără milă cele mai sfinte și trainice legă-
turi; care smulge pe părinți din mijlocul
fiilor, când aceștia au mai mare lipsă de
ajutor, pe fiii dela pieptul părinților, pe
bărbat din brațele soției sale iubitoare, pe
soție din brațele ocrotitoare ale bărbatului;
care curmă deopotrivă și zilele împăratului
puternic și înțelept, în mâna căruia este
fericirea și bunăstarea milioanele de su-
puși, și ale oșteanului, care-și varsă sân-
gele din vine numai pentru mărirea altuia,
și ale bogatului îmbrăcat în vison și aur
și ale săracului, care-și târăște zdrențele
cerșind un codru de pâine din poartă în
poartă, și ale învățatului, care cu stăruințe
de zi și noapte adună comori de știință
și lumină; și ale pruncului, care abia poate
îngâna cuvinte, fără a-le pricepe însem-
narea?

Dar deși este atât de înfrorătoare și
zguduitoare priveliștea morții, totuși cei
mai mulți oameni trăiesc o viață întreagă,
fără a se cuprinde niciodată cu gândul
morții, fără a se gândi la ceea-ce urmează
după moarte, adecă la judecata dreaptă a
lui Dumnezeu Sfântul, înaintea căruia unul
fiecare dintre noi avem să dăm seamă
despre toate faptele noastre, despre toate
simțămintele noastre, despre toate gândi-
rile noastre din această viață pământească.

Tocmai pentru aceasta fiecare preot
are datorința mare și plină de răspundere
de a trezi pe oameni din această nepăsare
și amorțială sufletească și a-le aduce aminte
cu tot prilejul de cuvintele Apostolului:
»Rădănit este oamenilor odată să moară,
iar după aceea judecata« (Evrei, 9, 27) și
de ale prorocului: »Adu-ți aminte, omule,
că ești pubere și în pubere te vei în-
toarce« (Facerea, 3, 19)

Și eu am deci datorința sfântă, ca

atunci, când vă văd, iubiiților creștini, adu-
nați în număr așa de mare spre a aduce
prinosul vostru de pietate înaintea răpau-
satului Aurel Mureșianu, când falfăitul fă-
clilor, ce ard posomorât în jurul acestui
siciu întipărește în ochii sufletului nostru
icoana trecerii dela o viață la alta, când
glasul plângător al cântărilor din prohod
străbate până în adâncul inimilor și ră-
runchilor noștri, când toate sunt întocmite
spre a răscoli ființa noastră și a o pregăti
pentru primirea adevărurilor veșnice: să-mi
ridic glasul de vestitor al cuvântului dum-
nezeesc și să vă spun, că nimica nu este
mai folositor pentru un creștin, decât a se
gândi adeseori la moarte, dacă vrea să se
pregătească, cum se cade, pentru viața
viitoare.

Gândul acesta sfânt a luminat min-
țile mucenicilor, pentru ca ei să privească
moartea drept poartă a raiului și astfel să
stea neînfricați, neclățiți și chiar veseli
sub chinurile de moarte ale călăilor pă-
gâni. Gândul acesta sfânt a făcut pe sfinții
lui Dumnezeu, să cunoască deșertăciunile
trecătoare ale lumii acesteia văzute și să
răvnească bunățile lumii nevăzute și să
se străduiască a le câștiga prin multe și
felurite merite: unii petrecându-și zilele
și nopțile în adăncirea tainelor dumne-
zești și adevărurilor sfinte noastre reli-
giuni, pe cari le-au depus în opere mari
și sfinte, cari pururea vor lumina cărările
vieții omenești în această vale a plângo-
rilor, alții înfruntând toate primejdiiile și
îndurând toate lipsile și ostenețele spre a
putea răspândi lumina și civilizația creș-
tină între păgânii barbari, cari zăceau în
întunec și în umbra morții, alții jert-
fiindu-și sănătatea și chiar viața spre a
alina durerile bolnavilor, de a căror vaete
răsună păreții spitalelor, alții fugind din
ținuturi pline de viață de frumsețe și de
tihnă în pustietăți mociroase, pline de
aburi otrăvitori, spre a le preface în căm-
puri roditoare și în lăcașuri plăcute pentru
semenii lor, alții închinându-și munca,
averea și viața pentru liberarea neamului
lor din lanțurile robiei și pentru înzes-
trarea lui cu așezăminte de lumină, de
cultură, de creștere și de evlavie.

Gândul acesta sfânt îl făcea pe îm-
păratul David, ca și în mijlocul străluciri-
lor orbitoare ale măririi pământești, și în

mijlocul zgomotului asurzitor de arme bi-
ruitoare să găsească îndemn pentru a-și
înfrâna patimile, spre a-și înăbuși poft-
ele și spre a se lăpăda de deșertă-
ciunile vieții pământești. El cerea în-
tru umilinta inimii sale: »Spune-mi,
Doamne, sfârșitul meu și numărul zilelor,
care-mi este, ca să știu de ce mă lipsesc
eu«, ca și când ar fi voit să zică: arată-
mi, Doamne, cât de scurtă este viața a-
ceasta, cât de puțin timp mai am, până
ce va trebui, să mă înfățișez înaintea ta
spre a-mi da seamă de toate faptele mele.
Și după ce Dumnezeu i-a luminat mintea,
ca să vadă scurtimea vieții și deșertăciunea
lumii acesteia, slăvitul împărat strigă:
»Iată măsurate ai pus zilele mele și ființa
mea ca o nimica înaintea tăe«.

Da, iubiiților creștini, toate cele ome-
nești sunt ca o nimica pentru cel ce gân-
dește la moarte, pentru că gândindu-se
la ea, trebuie să ajungă la priceperea și
înțelegerea adevărului, că prin moarte
toate se sfârșesc și se preface în nimica
pentru el, rămânându-i numai răspunderea
mare și înfricoșată înaintea lui Dumnezeu:
»Deșertăciunea deșertăciunilor și toate sunt
deșertăciune« (Eccl. 1. 2.); »Toată fapta o
va aduce Dumnezeu la judecată, cu tot
lucrul trecut cu vederea, ori bun, ori rău
fie« (Tot-acolo, 12, 13).

Cel ce astfel înțelege taina morții —
și astfel trebuie să o înțeleagă fiecare
creștin — este cu neputință să nu-și în-
drepte viața după poruncile sfinte reli-
giuni, să nu-și împlinească toate datorin-
țele față cu sine, față de aproapele și față
cu Dumnezeu, să nu stângă din sufletul
său vâpaia tuturor poftelor necumpătate
și neiertate, să nu înlocuiască trufia cu u-
milința, sgarcentia cu milostenia, lenea și
trândăvia cu hărnicia, nesațul cu cumpă-
tul, ura și pisma cu iubirea, și să nu se
îmbrace în chipul acela frumos al crești-
nului adevărat, pe care sfântul Apostol
Pavel îl zugrăvește cu aceste cuvinte pre-
țioase: »Urând răul și lipsindu-vă de lu-
crul bun; cu dragoste frățească unul pe
altul iubind, cu cinste unul pe altul mai
mare făcând; cu osârdia, nelenevoși; cu
duhul arzând, Domnului slujind; întru
nădejde bucurându-vă; întru năcaz răb-
dând; întru rugăciune îngăduind; în tre-
buițele sfinților părtași fiind... nimănui

rău pentru rău răsplătind, făcând pur-
tare de grije de cele bune înaintea tuturor
oamenilor« (Rom. 12).

Dar dacă acestea sunt învățăturile
sfinte, ce trebuie să le scoatem din taina
morții, ori de câte ori vedem pe frații
noștri trecând la altă viață, să nu uităm
a le și întipări adânc în sufletul nostru,
și a le păzi și urma cu sfințenie chiar în
interesul mântuirii noastre. În același
timp însă, să ne gândim și la învățăturile
folositoare, ce le putem scoate din cazul
particular, ce ne-a intrunit în jurul rămă-
șițelor pământești ale lui Aurel Mureșianu,
căruia astăzi îi dăm cinstea din urmă.

Cine oare ne va putea spune însă
aceste învățături folositoare, de cari su-
fletul nostru are astăzi mai mult, de cât
ori când altă dată, trebuință neapărată?

Să-l întrebăm pe Aurel Mureșianu?

Dar venerabila lui făptură de patri-
arch, la care noi privim cu respect și
admirațiune, stă închisă într'un siciu,
peste care se va rostogoli și o va coperi
îndată gllia negrului mormânt. Buzele lui,
de pe cari curgeau cuvinte de mângâiere
în restriște, de îmbărbătare în lupte grele,
de îndrumare în situații încurcate, de dra-
goste și frăție în mijlocul împărechierilor
și zizaniei sămănate de neprietinii din
lăuntru și din afară, au amuțit. Glasul lui
puternic de tulnic nu ne mai poate în-
flora cu muștrări adeseori drepte și înte-
meiate, căci s'a stins. El nu mai poate
vorbi nici măcar cu acel judecător din lu-
mea aceasta, care l'a chemat de pe patul
durerii pe ziua de alaltăeri pentru ca să
răspundă pentru un articol de Crăciun, pu-
blicat în »Gazeta« anului trecut, astfel în
cel a rămas să judece și această faptă a-
cel mare Judecător ceresc, care după în-
vățătura sfinte scripturi, ține în mâna sa
soartea tuturor popoarelor, care umilește
pe cei trufași și înaltă pe cei smeriți și
obidiți, care lasă pe cei bogați să sără-
cească și să flămânzească, iar pe cei ce-l
caută pe el îi ajută să nu se lipsescă de
tot binele, care nu judecă după legi scrise
de mintea mărginită și orbită uneori de
porniri nedrepte a oamenilor; ci după le-
gile nescrise, dar întipărite în sufletul fie-
cărui om, adecă după legile acelea veșnice,
cari dau fiecărui popor dreptul de a trăi

după firea și individualitatea sa etnică și de a-și înfăptui cu toate puterile sale toate acele garanții și instituții de stat, cari să-i asigure existența și să-i desăvârșască individualitatea națională.

Înainte acestui mare și drept judecător se află acum Aurel Mureșianu. Dela El cere dânsul dreptate. Să nu-l turburăm întru apărarea cauzei unui neam.

De la cine vom cere deci, să ne spună învățăturile folositoare, cari se pot scoate din mutarea fericitului în Domnul Aurel Mureșianu dela noi?

Le vom cere dela istoriei!

Au trecut mai bine de două sute de ani, de când pronia dumnezeiască a adus poporul românesc din Ardeal și Țara-Ungurească sub blânda stăpânire a casei domnitoare de Habsburg. Din gura marilor domnitori din această augustă casă au auzit Românii mai întâiu cuvintele mângâitoare, că și ei sunt fii adevărați ai patriei. Prin stăruințele acestor domnitori s'a ridicat clerul românesc din starea ticăloasă și nesuferită de mai înainte și a ajuns a fi factor important în viața culturală, socială și politică a poporului românesc. Prin mijlocirea și cu ajutorul material al Casei domnitoare s'au deschis tinerilor români marile școli ale Apusului și mai ales ale Romei, de unde au venit cei mai înflăcărați apostoli ai românismului, cari au trezit conștiința națională a tuturor Românilor. Din dârnicia generoasă a casei domnitoare s'au înzestrat episcopii Românilor cu domenii frumoase, cari au fost un adevărat izvor de binefacere și mijloc puternic pentru înaintarea culturii neamului întreg românesc, și s'au întemeiat și deschis cele dintâi școli românești în inima Ardealului, în Blaj. Dela Casa domnitoare au pornit cele mai energice încercări de a ușura soarta poporului românesc de jugul greu al iobăgiei. Sub ocrotirea Casei domnitoare și cu ajutorul ei s'au înființat cele două Mitropolii ale Românilor, s'au făcut mai multe școli secundare și s'au întemeiat cele mai frumoase instituții culturale, ce le avem. Ori de câte ori greutăți și încercări din lăuntru și din afară nu au pus piedeci nevinșate, Casa domnitoare totdeauna a lucrat direct pentru înălțarea poporului românesc la importanța de factor politic.

Între ast-fel de împrejurări și-a creat poporul românesc din Ardeal și Țara-Ungurească aceea politică națională, care are două puncte cardinale, răzimate pe identitatea intereselor sale cu ale Casei domnitoare habsburgice, din cari puncte unul este loialitatea nestrămutată față cu augusta Casă domnitoare, iar altul încheierea poporului românesc de sub stăpânirea aceleiași Case puternice într-o individualitate politică, înzestrată cu toate condițiile de existență și de dezvoltare și afirmare pe toate terenele vieții publice și de legătură sufletească culturală cu românimea de pretutindenea, fără a se știrbi prin aceasta drepturile firești, ce se cuvin după principiile neschimbătoare ale dreptății și umanității în asemenea măsură și celorlalte popoare de sub sceptrul Casei domnitoare de Habsburg și fără a se pierde din vedere acele îndatoriri, cari ca cetățeni loiali le avem față de patrie și cari le-am împlinit totdeauna cu sfințenie.

Aceasta este așa numita politică tradițională a Românilor din Ardeal și Țara-Ungurească. Ea este adânc săpată în inimile tuturor Românilor adevărați, este scrisă în memoriile marelui episcop Ioan Inocențiu Clain din prima jumătate a veacului al 18-lea, este desfășurată în >supplex libellus< dela sfârșitul aceluiași veac și a fost pecetluită cu jurământ pe >Cămpul Libertății< din Blaj în 1848. Pentru acest ideal politic arhieriei mari și-au jertfit mitra, cărja și toată strălucirea tronului lor episcopesc, s'au vărsat șiroaie de sânge în toate războaiele, cari au apărut strălucirea și măreția Casei domnitoare, și nenumărați mucenici naționali nu s'au lăsat să fie înfrânți, de cât frânți pe roată, sau spânzurați în furci, sau zăvorâți în temnițe. Acest ideal politic a îndemnat pe Gheorghe Barițiu și pe Iacob Mureșianu să iasă din liniștea păreților seminarului teologic din Blaj și să se așeze în mijlocul Românilor harnici din Brașov și aci să ridice un luminos far și puternic turn de veghe și de apărare prin înființarea >Gazetei Transilvaniei< înainte de asta cu 71 ani.

>Gazeta Transilvaniei< este marea moștenire națională, ce a primit-o Dr. Aurel Mureșianu înainte cu 32 ani dela marii și nemuritori săi înaintași. El nu a prădat-o, ci a apărut-o cu un viteaz biruitor, și de lăcomia străinilor și de uneltirile adversarilor, și a sporit-o prin o muncă stăruitoare fără seamăn. Pentru ea și-a jertfit cariera strălucită, ce-l aștepta după pregătirile sale frumoase, pentru ea și-a jert-

fit sănătatea și pentru ea și-a jertfit, putem zice, și viața, căci după nu și-ar fi istovit toate puterile trupesti și sufletesti pentru păstrarea și sporirea acelei frumoase moșteniri naționale, vârsta de 62 ani i-ar fi putut îngădui să mai trăiască.

Într-o viață buciunată și agitată de ziarist, cum a avut fericitul în Domnul Dr. Aurel Mureșianu, se pot găsi și greșeli, de cari nu este nimenea scutit, ori cât de curate i-ar fi fost intențiunile și ori cât de nobile motivele, cari i-au determinat activitatea. Eu însu-mi am fost silit să combat unele greșeli și atacuri neintemeiate, îndreptate asupra bisericii, al cărei preot am fericirea de a fi. Dar meritele unui luptător național nu se apretiază după unul, sau altul din pași, ce i-a făcut în viața sa, ci după întregimea activității sale și după caracterul general al acestei activități. Din acest punct de vedere privind viața lui Dr. Aurel Mureșianu, nu este nici un Român adevărat, care să nu-i aducă prinosul recunoștinței și să nu-i păstreze pentru totdeauna o pioasă amintire. Cine nu va admira constanța și credința lui neclătită, cu care a apărut totdeauna fără șovăire idealul politicii tradiționale a Românilor din Ardeal și Țara Ungurească, năsuindu-se a-l săpa adânc în conștiința poporului românesc? Cine nu se va închina bărbăției, cu care el resfrângea atacurile adversarilor săi politici și infiera păcatele acelor oameni, cari nu știau să aducă în armonie interesele lor private cu interesele mari și înalte ale neamului românesc, sau cari ca niște moșteniri frumoase naționale le-a pus la dispoziția altora spre a le folosi pentru distrugerea ființei etnice a poporului românesc, sau cari pentru binele privat al lor, altcum rău priceput, nu se sfiau a conspira cu cei ce îndreptau lovituri grele asupra sanctualelor culturi naționale? Cine să nu se plece înaintea aceluși caracter integru, care mai bucuos suferia orice batjocură, decât să se abată dela convingerile sale, înaintea aceluși spirit de jertfă și abnegațiune, care toată agoniseala părinților săi a pus-o în serviciul cauzei sfinte a poporului românesc?

Iată, iubiti creștini, învățăturile folositoare, ce se desprind din viața și moartea adormitului în Domnul Dr. Aurel Mureșianu, iată pierderea dureroasă, ce o îndură neamul românesc prin decedarea lui.

Cine însă va putea măsura măreția pierderii, ce o îndură soția iubitoare, ajunsă în situația nespus de grea a văduviei, fiul și fiica minoreni, cari tocmai acum aveau mai mare trebuință de ajutorul și de îndrumările înțelepte ale părintelui lor, fratele, surorile, cumnații și numeroasele rudeni, cari toți simțesc, cum s'au luat dela ei cununa capetelor lor, cum s'au lipsit ei de cea mai aleasă podoabă a familiei lor? Sunt dureri, cari nici lacrimile unui neam întreg nu le pot alina, fără numai bunul Dumnezeu, dacă cei atât de greu loviți se vor întoarce cu încredere și credință către Isvorul tuturor darurilor și mângâierilor.

Și acum, iubiti creștini, sus inimile! Să le înălțăm spre ceruri, și să cerem dela Părintele îndurător iertarea adormitului și așezarea lui în corturile dreptilor, unde nu este durere, nici întristare și unde cetele cerești împreună cu toți sfinții preamăresc pre Tatăl, pre Fiul și pre Spiritul Sfânt acum și pururea și în vecii vecilor. Amin!

† Dr. Aurel Mureșianu.

Eri s'a închis recele mormânt peste rămășițele pământești al aceluia, care n'a fost numai scumpul nostru conducător și povățuitor în munca istovitoare a gazetăriei, n'a fost numai bunul și iubitorul părinte al familiei sale, ci a fost stejarul puternic al neamului, stegarul neînfrânt în lupta pentru susținerea conștiinței naționale la poporul nostru și pentru apărarea drepturilor lui politice.

Doliul profund și durerea nemărginită la vestea morții neuitatului Dr. Aurel Mureșianu a fost generală. Dovadă viuă sutele de telegrame și scrisori de condolență, cari ne-au sosit și ne sosesec necontentin din toate unghiurile locuite de Români. Dovadă viuă regretele unanime ale presei române de dincoace și de dincolo de

Carpați, cari îmbrăcate în haina ceruită a durerii, deplâng împreună cu noi moartea nestorului ziaristice române, dovadă viuă în fine înmormântarea imosantă de eri, la care au ținut să ia parte reprezentanții tuturor păturilor societății române din Brașov, împrejurime și din cele mai mari depărtări.

Cine a fost Dr. Aurel Mureșianu, ce a muncit o viață întreagă din zorile dimineții până târziu seara, ba nopți întregi de arândul pentru neamul său iubit — aceasta o va spune generațiunile viitoare istoria nepărtinitoare...

În fața mormântului proaspăt, care se ridică alături de mormântul fericitului Iacob Mureșianu și în apropierea locașului de vecinică odihnă a bărdului redeșteptării noastre naționale, Andreiu Mureșianu, ne plecăm genunchii și depunem lacrima fierbinte a recunoștinței noastre vecinice.

Dreaptă și mare luptă a luptat și moarte de martir a murit.

Odihnească în pace!

Pentru informarea cetitorilor numărului nostru popular aducem următoarele amănunte despre încetarea din viață a neuitatului nostru Aurel Mureșianu.

Regretatul nostru director a muncit până în ultima clipă a vieții sale. Deși era suferind de timp mai îndelungat, a condus foaia scriind și dictând articoli și știri politice. Pe Luni a fost citat să se prezente la judele de instrucție din Târgu Mureșului pentru a fi ascultat în procesul de presă ce i-s'a intentat pentru articolul >Crăciunul< apărut anul trecut în >Gazeta<. Sâmbătă seara a expediat judeului de instrucție certificatul medical oficial pe baza căruia a cerut amânarea ascultării sale. Duminecă dimineața a trimis prin mandat postal 1000 cor. procuraturii din Târgu-Mureșului, amenda dictată în procesul intentat d-lui Ioan Spuderca. În decursul zilei a scris o scrisoarea vechiului său prietin, avocatul Hosszu-Longin și a primit câte-va vizite. După amiază a cetiți ziarul, a pregătit manuscrisul pentru numărul de Luni al >Gazetei<, apoi a cerut să i-se aducă cina. În momentul, când voia să guste din mâncarea ce i-s'a adus, a fost lovit de apoplexie și a încetat îndată din viață.

Nefind acasă membrii familiei, deoarece d-na Mureșianu plecase la Praga, ca să-și aducă acasă pe fiica Elena, care urmează conservatorul din acel oraș, iar fiul Aurel aflându-se în Viena — rudeniile mai de aproape din Brașov și membrii redacției și administrației au luat primele dispozițiuni, înștiințând imediat pe membrii familiei. Luni au sosit la Brașov d-l profesor Iacob Mureșianu din Blaj, fratele, și surorile d-nele Elena general Groza și Sevasta inginer Davidescu împreună cu soții lor. Marți, după amiază a sosit văd. d-na Elena Mureșianu cu fiica Elena și fiul Aurel.

În decursul zilelor de Luni, Marți și Mercuri s'a prezentat în locuința familiei Mureșianu, unde era ridicat catafalcul cu rămășițele neînsuflețite ale neuitatului Dr. Aurel Mureșianu, reprezentanții tuturor corporațiilor și reuniunilor românești din Brașov precum și numeroși prietini și cunoscuți din apropiere și depărtări. Mercuri au sosit în Brașov Rev. d-n Dr. Aug. Bunea, d-l avocat Dr. Hosszu-Longin, deputații Dr. V. Lucăciu, Dr. Maniu, Dr. Vlad și Dr. Vaida, protopopii Dr. Dăian și I. Papiu, preoții Domșa, Brumboiu, Manoilă, adv. Dr. Poruț, reprezentantul sindicatului ziaristilor din România I. Bacalbașa, redactorul >Tribunei< Montani, reprezentanții >României June< și a coloniei române din Viena d-l inginer Mintencu și C. Pop și numeroși alți frunțași din jurul Brașovului și din depărtări mai mari. Pe fețele tuturor se vedea întipărită jalea adâncă pentru pierderea ireparabilă, ce a suferit-o întreg neamul românesc.

Dintre cele mai frumoase cununi depuse pe catafalcul amintim următoarele:

Din partea familiei, purtând inscripția >Lenuța, Aurel, Elenuța<. — Scumpului nostru Tată< cu pantlică neagră.

>Neuitatului nostru Aurel<. — Frații Elena, Tila, Iacob. General Groza, Inginer Davidescu și copii<. O splendidă cunună compusă din spini, imortele, palmieri și lauri, cu 3 pantlici negre.

>Mull iubitelui meu văr Aurel<. — Maria de Pruncu n. G. G. Ioan<. O cunună frumoasă compusă din viorele, trandafiri, margarete și lauri, cu pantlică albă

>Scumpului și neuitatului nostru director și patron Dr. Aurel Mureșianu<. — Redacția, administrația, tipografia și librăria >Gazetei Transilvaniei<. Cunună de laur cu pantlică albastră.

Una din cele mai frumoase cununi de pe mormântul lui Aurel Mureșianu a fost și aceea a Sindicatului ziaristilor din București, compusă din frunze de stejar, de laur aurite și de imortali, cu pantlică frumoasă tricoloră, purtând inscripția: >Lui Aurel Mureșianu<. — Sindicatul ziaristilor din București<. Această cunună a fost depusă de d-l Ion Bacalbașa, delegatul Sindicatului.

Ziarul >Tribuna< din Arad a trimis prin redactorul ei, d-l I. Montani, o cunună de lauri cu pantlică tricoloră, purtând inscripția: >Distinsului publicist Dr. Aurel Mureșianu<. — Ziarul >Tribuna<.

Tot cu pantlică tricoloră au fost încă următoarele cununi: >Partidul național român<. — >Neobositului luptător<, compusă din laur și stejar.

>Colonia română din Viena. Societatea academică >România Jună<. Membrii ei emeritați și onorați<. compusă din laur și imortali, cu trei pantlici tricolore, depusă de delegatul >României June< d-l Nicu Mintencu și delegatul >Colonei Române< din Viena d-l Coriolan Pop.

>Neînfrântului slegar Aurel Mureșianu<. — >Tinerimea română din Brașov< Compusă din frunze de lauri.

Alte cununi cu pantlici de alte culori au fost:

>Români din Bihor<. — >Neuitatului Aurel Mureșianu<, compusă din imortali rose albe și roșii, cu pantlică verde.

>Societatea Petru Maior<. — Membrii onorați<. Compusă din imortali și frunze de stejar, cu pantlică albă, depusă de membrul emeritat al societății >Petru Maior< prof. Dr. Alex. Bogdan.

>Directorului Gazetei<. — >Români din Cluj<. Rose galbene și imortali cu pantlică neagră.

>Neînfrântului luptător<. — >Albina<. Compusă din imortali și pantlică violetă.

>Neuitatului prietin<. — Dr. Francu<. Compusă din imortali și roze albe, cu pantlică neagră.

>Valorosului Român<. — >Reuniunea femeilor române din Brașov<. Imortali, cu pantlică albă, depusă de peșidenta Reuniunii, d-na Maria B. Baiulescu, vicepreșidenta, d-na Virginia Vlaicu și secretarul, d-l Ioan Lenger, avocat.

>Nemuritorului apărător al neamului românesc, Dr. Aurel Mureșianu<. — >Corul bisericii sf. Adormiri din Brașov-vechiu<, compusă din maci violeti și imortali, depusă de președintele corului d-l Dum. N. Căpățînă și d-nii I. Sârbu și Ioan Aldea (măsar).

Înmormântarea.

Înainte de a se ridica cosciugul de pe catafalcul pentru a fi așezat în carul funebru am fost nevoiți să gustăm din nou una din multele șicane ale atotputernicilor zilei. Observând organele poliției numeroasele coroane cu treicolorul românesc, cari s'au adus în locuința defunctului, s'a prezentat în localul redacției un sergent de poliție, aducându-ne la cunoștință porunca șefului poliției, prin care se oprește depunerea coroanelor cu tricolor pe carul mortuar. Zădarnic am protestat în contra acestui ordin, zădarnic au intervenit în persoană la căpitanul poliției deputații Dr. Vaida, Dr. Vlad și Dr. Maniu — a trebuit să ne supunem acestei oprești pentru a nu provoca un scandal public în aceste momente sfinte pentru orice Român adevărat. Ne-am supus și am îngițit indignarea și mânia ce ne-a turburat pentru câteva clipe sufletul cernit, am desfăcut de pe cununi treicolorul atât de urgent pentru unii și atât de scump nouă tuturor și am împodobit sicriul numai cu cununile de lauri, de stejar și de spini...

După slujba oficiată în fața catafalcului de Reverendissimul domn canonic Bunea, asistat de protopopul Dăian, și de preoții Brumboiu și Domșa, cosciugul a fost închis și așezat pe carul mortuar. Cortegiul a fost deschis de un car plin cu cununi admirabile de flori și frunze, din care se zărea o funtă roșu-găbenă și una albastră-gălbină... Coloarea a treia pe ambele funte era îmbrăcată în doliu. Era cununa cu funta treicoloră a redacției >Tribunei<, care a scăpat nesupărată de ochii organelor poliției. După acest car au urmat membrii tipografiei >Gazetei< și membrii societății tipografilor organizați din Brașov. Au urmat băeții cu serafimii și preoții celebranți apoi carul mortuar. În dreapta carului pășeau reprezentanții tinerimii române din Brașov d-nii: Dr. Constantin Sotir, medicul veterinar Suru, pro-

iesorul N. Stinghe, Petru Popoviciu, Dr. Sânpetreanu și G. Navrea purtând torțe. În stânga carului purtau torțe fruntașii poporului nostru din Șcheiu: D. Lupan, V. Muntean-Doloiu, N. G. Furnică, D. Roncea sen., N. Furnică-Costinu și I. Badițoiu sen.

După carul mortuar urmau membrii familiei Mureșianu și rudeniile apoi un șir aproape nesfârșit de prietini și cunoscuți, doamne și domni, țărani și inteligenți din Brașov și satele învecinate și un număr mare de elevi ai școlilor noastre. A fost un cortegiu imponent de câteva sute de oameni, cari au ținut să-l petreacă la ultimul locaș pământesc pe cel, care a căzut în lupta pentru susținerea nepătată a stindardului național. Cortegiul a trecut din Piață prin Târgul Cailor, prin fața școlilor românești și s'a oprit în fața cimiterului din Groaveri, unde staționa o mulțime de oameni. Cosciugul a fost apoi ridicat și dus în capela din Groaveri, unde s'a oficiat prohodul. Cântările funebre le-a executat în mod pătrunzător corul mixt al bisericii Sf. Nicolae sub conducerea d-lui prof. George Dima.

După citirea evangheliei Reverendisimul domn canonic Dr. A. Bunea a rostit magistralul panegiric, pe care îl publicăm în fruntea numărului nostru de astăzi.

După »Vecinica pomenire« cosciugul a fost din nou ridicat și dus la groapa proaspăt săpată de lângă mormântul fericitului Iacob Mureșianu. Aici s'au rostit următoarele discursuri: Deputatul Dr. V. Lucaciu în numele neamului românesc, d-l I. Bacalbașa în numele sindicatului pressei din România și în genere a pressei românești, d-l Coriolan Pop în numele societății »România Jună«, d-l prof. Dr. Alexandru Bogdan în numele societății »Petru Maior« și a tinerimei române și d-l avocat I. Lengeru în numele Brașovenilor. Discursurile le vom aduce în numărul viitor.

După terminarea discursurilor s'a cetit rugăciunea de deslegare apoi sicriul a fost coborât în mormânt în sunetele »Vecinice pomeniri« cântată în mod pătrunzător de protopopul și profesorul de cant din Blaj Aron Făciu.

Cu adâncă jale în suflet ne-am despărțat cu toții dela proaspătul mormânt, care a primit în sânul său trupul nelusufletit al unuia din cei mai vrednici și mari fii ai neamului românesc.

Condolențele.

Continuăm astăzi cu publicarea unei părți a depeșilor de condolență, adresate familiei și redacțiunii.

Blaj. Adormirea în domnul a d-lui Dr. Aurel Mureșianu m'a surprins. Publicistul neobosit după lupta purtată peste o viață întreagă să-și afle răsplata înaintea divanului Părintelui ceresc. Fie-i țărâna ușoară!

Victor Mihalyi,
metropolitul de Alba-Iulia.

București. Liga culturală ia parte la marea durere ce o simte împreună cu d-voastră tot neamul românesc pentru pierderea mult regretatului d-voastră soț, vrednic urmaș în apostolatul deșteptării noastre. Lupta sadesinteresată, jertfa adusă de toată puterea sa de muncă pentru propovăduirea zilnică a chemării la luptă și a apărării drepturilor poporului, moartea sa în mijlocul acestei lupte istovitoare, li dau aureola de martir. Dumnezeu să vă mângăie și să dea putere neamului Mureșianu de a continua apostolatul, la care a fost chemat.

Sava Șomănescu.

București. Comitetul Sindicatului pressei în numele ziaristilor români cu inima pătrunsă de durere, pentru cruda pierdere, ce atât d-voastră cât și întreaga presă română de peste munți încearcă prin moartea neobositului luptător și marelui ziarist Aurel Mureșianu, ia o vie parte la durerea d-voastră și vă trimite respectuoase omagii.

I. Procopiu, C. Dimitrescu,
președ. Sindicatului. secretarul Sindicatului.

Sinaia. Jalea, care v'a cuprins pe d-voastră pentru pierderea unui soț iubit, care era și un mare Român, a cernit inimile tuturor celor care au avut ciustea și fericirea să-l cunoască

inima lui caldă și bărbăția fără samăn. Am avut norocul să fim printre aceștia și de aceea te rog să mă lasi să împărtășesc nesfârșita d-tale durere. Fie ca în lacrimile tuturor Românilor să găsești o slabă mângăiere pentru lovitura ce ai suferit. Dela el noi toți am trebuit să învățăm că jertfa este ursită celor mai buni.

Take Ionescu.

București. Rog primiți expresiunea sentimentelor îndurerate pentru pierderea luptătorului neînduplecat, marelui Român și omului de bine ce a fost în viața Aurel Mureșianu.

Vasile M. Kogălniceanu.

Viena. Pătrunși de sentimentele cele mai sincere de durere prin moartea valorosului și neînfrântului luptător pentru cauza națională, Doctor Aurel Mureșianu, rugăm primiți condolențele noastre adânc simțite.

Deputații români din parlamentul austriac.

Viena. Sincerile și cordialele mele condolențe. Dumnezeu să-ți dea putere să continui marea operă a mult regretatului tău bărbat. Perseverența și caracterul lui de fier i-a creat o pagină de glorie neperitoare în istoria mult încercatului nostru neam.

Dr. Ciurcu.

Viena. S'a stâns un reprezentant mare și nobil al românismului celui mai curat. Viața lui va rămânea exemplul de virtute pentru toți, cari luptă pentru drept și libertate. Primiți adânc simțitele mele condolențe.

Mihai Popovici.

Viena. Adânc mișcat prin triste știri a morții valorosului fondator și scumpului meu amic Dr. Aurel Mureșianu, rog primiți și binevoii a exprima familiei defunctului condolențele mele cele mai vii.

Alexandru Hormuzaki.

Hunedoara. Deplângem moartea distinsului muncitor al condeului, Păstra-i-vom cu dragoste amintirea.

Redacția »Tovărășia«,
Vasilie C. Osvadă.

Cluj. Deplâng pe bravul și neobositul eluptător al drepturilor Românilor.

Dr. Ștefan Morariu.

Năsăud. Sincere condolențe la pierderea ireparabilă a celui mai bun soț, părinte și celui mai mare și curat suflet românesc.

Virgil Șotropa.

Câmpeni. Deplângem trecerea din viață a marelui bărbat, care a condus neamul românesc peste un pătrar de veac.

Românii din Câmpeni.

Hunedoara. Deplângem moartea vrednicului luptător și distinsului gazetar.

Osvadă, Macrea, Dr. Drăgăts,
Beșan, Boer, Dima, Dr. Dubleșiu.

Câteva date biografice.

Din biografia publicată de d-l Iosif Sterca Șuluțu în »Enciclopedia Română«, estractem următoarele date:

Dr. Aurel Mureșianu, publicist, s'a născut în 1847 în Brașov. Aici a primit instrucțiunea primară și secundară, clasele ultime gimn. le-a absolvit în Blaj, sub conducerea lui Cipariu. Încă de tânăr, tatăl său l'a inițiat în mersul luptelor naționale. În 1863 făcea serviciu de raportor la »Gaz. Trans.« despre desbaterile dietei. În 1865 s'a dus la Viena, unde a făcut cursul filosofic, apoi cel juridic... Ca președinte al societății tin. univ. a contribuit mult la restabilirea solidarității între tinerime, care se împărțise în două societăți; societatea reunită, la propunerea sa a primit numele ce-l poartă: »România Jună«.

În 1872 făcu doctoratul în drept în Viena și praxa pentru avocatură; și-a întrerupt-o însă în 1877 pentru a se întoarce în patrie, unde avea să înlocuiască pe ta-

tăl său îmbolnăvit. În 1877 a lucrat împreună cu Barițiu la »Gaz. Tr.«, iar din 1878 începând până în ziua de azi (1901), e directorul și proprietarul »Gaz. Tr.«.

Dela 1885 a fost de repetite-ori ales în comit. part. națion. 1892 a refuzat mandatul, precum a declarat, pentru că nu consimția cu curentul ce domnia în sânul partidului în afacerea »Memorandului«. Cu toate acestea a apărut cu căldură interesele solidarității în sânul partidului; mai ales în procesul »Memorandului«, ca apărător, având un rol de frunte a contribuit în mod deosebit la succesul moral obținut.

Mureșianu a stăruit pentru a căuta legături cu popoarele din patrie, cari au asemenea soarte și interese cu Românii. În acest scop a călătorit în 1891 la Praga, când cu ocaziunea expoziției naționale a Cehilor, unde în fruntea celor 30 Români a fost primit cu multă simpatie. Această vizită a contribuit mult la apropierea Slavilor din Ungaria către Români și a deșteptat interesul lor pentru luptele Românilor. Mureșianu și-a jertfit toată viața sa cauzei poporului român. Pentru focul și entuziasmul cu care a pășit pe arenă a fost adese persecutat. Avuse și două procese de presă în 1888 și 1890, în ambele cazuri s'a purtat cu bărbăție, apărând dreptul limbei materne cu succes moral, care a produs un puternic echo în presa din patrie și străinătate...

La situație. Deși situația politică a țării încă nu s'a limpezit, atât e însă mai pe sus de orice îndoială că actualul guvern se va retrage peste câteva zile, pentru a face loc unui nou ministeriu. Cine va fi viitorul prim-ministru nu se poate ști. Se vorbește de fostii miniștrii Khuen Hedervary și Lukacs. Acesta din urmă a primit, precum se spune, însărcinarea din partea Maj. Sale, de-a se pune în înțelegere cu partidele coaliției și de-a încerca descurcarea situației. Marți a fost primit în audiență de Maj. Sa prim-ministrul Wekerle. Se spune că în această audiență Wekerle a comunicat Maj. Sale punctul său de vedere în ce privește descurcarea crizei. Maj. Sa n'a acceptat planul lui Wekerle și astfel peste câteva zile va urma numirea unui nou guvern.

Ministrul Apponyi a apărut alaltăieri la clubul partidului independent, unde a fost asaltat cu întrebări asupra situației. Apponyi a declarat, că dânsul a și părăsit ministerul. Fiind întrebat ce întorsătură a luat criza guvernamentală, Apponyi a comunicat deputaților, că contele Khuen-Hedervary va fi numit ministru-președinte, probabil la sfârșitul acestei săptămâni, cel mai târziu, însă, la începutul săptămânii viitoare. În partidul independent s'a vorbit și de formarea unui minister în frunte cu fostul ministru de finanțe Lukacs. Părerea generală este, că misiunea lui Lukacs abia acum începe.

Ministrul Apponyi și congresul studențesc. »Budapesti Hirlap« primește dela corespondentul său din Cluj știrea, că rectorul universității de acolo a adus la cunoștința universitarilor români din Ungaria, ordinațiunea ministrului Apponyi, prin care li se interzice participarea la congresul studențesc, ce se va ținea în Iași în luna lui August, precum și la cursurile din Vălenii-de-munte din luna lui Iulie. În caz contrar universitarii români vor fi eliminați dela toate universitățile din țară.

ULTIME ȘTIRI.

Budapesta, 24 Iunie. Eri s'a ținut un consiliu de miniștri. Wekerle a făcut un raport asupra audienței sale la rege. Acesta l'a rugat să gireze afacerile încă câteva zile. Un ziar local scrie următoarele: »Situațiunea continuă a fi tot gravă. Până azi la amiazi Lukacs n'a fost chemat la Viena. Contele Khuen Hedervary e pe drum spre Budapesta. E probabil că va fi chemat la Viena. Soluțiunea tristei situațiuni depinde de Kossutiști. Dacă vor accepta condițiunile propuse de Coroană atunci pacea e asigurată. Partidul 48-istilor dispunând de majoritate în parlamentul actual, e singurul arbitru al situațiunii și numai poate reda țării liniștea. Regele nu cere dela independenți să renunțe la programul lor. Coroana voește numai atât, ca din noul cabinet koșutist să facă parte și bărbați politici din alte partide, cari să reprezinte modul de vedere al regelui.

Adunarea despărțământului Brașov al Asociațiunii.

(Fine).

Agenturile. Au fost în anul trecut 22. La 6 Dec. 1908 s'a organizat o nouă agentură în »Stupini«. Iar dela desp. Treiscaune au trecut la noi comunele Doboli, Hăghig și Ariușdul (deciziunea comitetului central din 10 Mai 1909). Astfel, de oare ce comunele alăturate nouă nu au agenturi, ori ele trebuie organizate din nou, desp. are cu totul 23 de agenturi.

Bibliotecile. Pentru a putea trimite în fle-care agentură câte o bibliotecă ambulantă comitetul face tot ce se poate. În anul acesta a executat hotărârea luată în anul trecut de a mai înființa 2 biblioteci. Ele astăzi sunt gata, reprezentând amândouă, împreună cu lădițele și dulapurile de lipsă, o valoare de 31060 coroane. Una din bibliotecile vechi s'a dat spre întreținere agenturii din Stupini, una din cele nouă, comunei Arpădac.

Cursuri de analfebeți. Bibliotecile folosesc însă numai cui știe ceti. Și ele aduc foloase cu atât mai mari, cu cât cetesc mai mulți. Și pentru ca să poată ceti toți, comitetul s'a îngrijit să facă școală cu neștiutorii de carte, se înțelege iarăși cu ajutorul preoților și învățătorilor. De oare ce aceștia nu se puteau aștepta să fie plătiți de cei, cari vor voi să învețe cetitul și scrisul, și de oare ce munca învățătorului este grea, am crezut să dăm acelora, cari vor avea în școală pe cei mai mulți țărani câte-un premiu de câte 50 coroane. S'au anunțat premiile în »Gazeta Transilvaniei« în luna Septembrie și încă odată în Decembrie. Dar de răspuns au răspuns numai 10 agenturi: Bod, Cristian, Măeruş, Arpădac, Stupini, Ghimbav, Codlea, Pe Tocile, Brașovvechiu și Dârste. În Brașov și-n Cristian s'a și anunțat că începe cursul, dar nu a venit aproape nimeni. Dar învățătorii din Brașov și Cristian au fără îndoială meritul de a fi încercat și nu ei sunt de vină, dacă oamenii încă nu vreau să priceapă proverbul românesc »Ai carte, ai parte«. Dar acestor bravi învățători le amintim, că nici pescarul nu prinde toți peștii dintr'un râu, dacă aruncă numai odată mreaja. De câte ori nu o scot goală. Au aruncat și învățătorii noștri plasa și n'au prins nici un pui de Român, se vede că o tuliseră pe la cârciumă; și-apoi din cârciumi, să fii nu învățator ci vladică chiar, și nu-i mai poți scoate. Nu vrea, iacă numai în ciuda ta, nu vrea să iasă. Că rachiul și jocul de cărți e mai dulce decât cartea, că în cârciumă cheltuești bani, dar învățând se cetestești nu te costă nimic, și la jocul de cărți poți pierde ce câștigi într-o săptămână, iar învățând să scrii nu pierzi nimic. Și mintea Românilor e mai altfel decât a altor oameni, ei vrea să dea bani și să piarză, nu să învețe să scrie și să cetească. Dar vom mai arunca mrejiile și tot vom prinde pe câțiva, iar când ceilalți vor vedea de ce folos le poate fi învățătura, vor veni cu toții și vor învăța ca să fim și noi ca alte popoare, să știm cu toții carte, dela cel dintâiu învățat până la cel din urmă servitor.

Și adecă vrem să știm carte în limba părinților noștri, vrem să știm cu toții ceti și scrie românește. Ce norocire pe comunele unde e școală românească! Dar acolo unde nu-i școală românească copiii Românilor nu pot învăța românește la școală. Însă literile le nvață, și astăzi în toate limbile literile sunt tot aceleași. Atunci ce faci? Dai în mâna omului când merge la biserică o carte de liturghie. Iar liturghia el o știe de rost. Și se uită în carte și vede cum e scris ce cântă popa și dascălul și se pomenește că știe sloveni și ceti românește. Așa a învățat părintele Nistor pe Arpădaceni să cetească românește într-o sing. ră iarnă. Când am fost acolo și am pus pe câțiva oameni să cetească cetiau toți bineșor. Același lucru l'a făcut părintele Nistor și cu oamenii din filiala »Ariușdul«. De aceea, pentru că a învățat să cetească românește 2 sate întregi am propus să i-se dea un premiu de 50 coroane.

Prelegeri poporate. Cu astfel de oameni, cari știu ceti și învăță deci limba cărților românești, limba pe care o vorbesc cărturarii noștri, te poți înțelege mai ușor și le poți vorbi despre lucruri pe cari ei nu le-au învățat în școală, le poți ținea prelegeri, din cari ei să învețe și să aibă folos de învățătura dată. E un noroc pentru despărțământul nostru că avem un preot și un învățator, pe d-nii A. Nistor și A. Boidor, cari se pricep să dea învățături poporului. Cu ajutorul lor în deosebi s'au putut ținea în anul acesta un număr mare de prelegeri pentru popor. Aici trebuie să amintim și de d-l profesor

N. Stinghe și d-l Gh. Mercheșan cantor la biserica de Pe Tocile din Brașov, cari asemenea ne-au stat în ajutor ca să atragem pe oameni în organismul »Asociațiunii«. Iar comitetul central ne-a ajutat și în anul acesta cu 100 cor.

Prelegerile populare s'au ținut în firul următor:

1908: 16 Nov. în *Măruș și Rotbav*. D-l A. Boldor a vorbit despre »Alegerea semințelor« iar d-l Ion Petrovici profesor despre »Influența alcoolului«.

6 Dec.: D-nii Dr. Al. Bogdan și N. Furnică au organizat agentura în *Stupini*. S'a vorbit oamenilor despre însemnătatea »Asociațiunii« și despre alcoolism.

7 Dec. în *Hăghig și Arpădac*. Din partea comitetului au fost d-nii N. Bogdan și V. Neagu. Au vorbit: A. Nistor despre »Unele probleme agronomice« și N. Bogdan și V. Neagu despre »Alcoolism«.

1909. 1 Febr. în *Țânțari*: D-nii N. Bogdan și A. Boldor au repetat prelegerile din 16 Nov.

2 Febr. în *Vlădeni*: A. Boldor: »Cultura pomilor« și Dr. A. Bogdan și V. Neagu »Alcoolismul«.

1 Martie pe *Tocile și Brașov Sf. Nicolae*: D-l A. Ciortea: »Alcoolul«, profesorul N. Stinghe a vorbit despre mitropolitul »Șaguna« iar preotul V. Sfetea despre »Cine a inventat rachiul«. Prelegerea despre »Influența alcoolului« care a mai fost ținută în 3 rânduri și în Codlea în sărbătorile Crăciunului de d-l A. Boldor, a fost însoțită totdeauna de proiecțiuni cu schiopicul.

Pentru anul viitor comitetul are în vedere comunele: Brașovul-vechiu, Orzav, Hălchiu, Bod, Sâmpetru și Feldioara.

Mai puțin public a fost în Vlădeni, unde însă lipsesc oamenii de acasă, și în Brașov, în parohia Sf. Nicolae. În celelalte comune erau de față vre-o 200—400 de oameni.

Donațiuni. Acțiunea de răspândire a culturii la sate a fost sprijinită însă și de alte mijloace. Chiar astăzi vom dăruî 30 de cărțile membrilor agenturii noastre din Codlea.

Secretarul desp. nostru a împărțit Arpăceniilor gratuit 20 de cărțile cu cântece populare, ca cei cari le-au primit să-și aducă aminte de iarna, când au învățat să cetească românește. Comitetul central ni-a trimis pentru bibliotecile noastre 5 broșuri din »Biblioteca Asociațiunii« (nr. 28—32).

Corpul învățătoresc din Preșmer a dat o petrecere la 28 Dec. 1908 și aducându-și aminte de »Asociațiune«, pe care o primiseră cu un an în urmă, li trimite din venitul petrecerei 20 coroane, dovădind astfel, că înțeleg foloasele ce le poate aduce »Asoc.« dacă e sprijinită din toate părțile, cum ar trebui să fie.

Filiala »Albinei« (din Brașov) al cărei conducător e d-l Dr. N. Vecerdea, ni-a dat însă cel mai mare ajutor (50 coroane) căci, repetând darul, ce ni-l făcea în fiecare an, și în anul acesta a abonat pe seama desp. nostru 10 exemplare din ziarul »Țara noastră«. Acest ziar se trimite agenturilor, cari își îndeplinesc datoriile față de »Asociațiune« trimițând mai regulat decât altele taxele, ce se încasează de la membrii ajutători: și anume agenturilor Bod, Dârste, Feldioară, Hălchiu, Măruș, Preșmer, Purcăreni, Satulung, Codlea și Cristian.

Ziarul se trimite presedintelui agen-

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Lungilă, Lătilă și Ager-văzătorul.

(Poveste slavă).

— Urmare și fine. —

Feciorul craiului nu-și putea lua ochii de pe față, așa era de frumoasă. A început să-l vorbească, și-o întrebă una și alta. Fata, însă, n'a răspuns și n'a zîmbit de loc și nu se uita la nime, ca și când ar fi fost de marmoră. El se așeză lângă lănsa, și-și puse'n gând: să nu doarmă toată noaptea, ca să nu poată fugi dela ei... Lungilă, pentru mai mare siguranță se puse ca o curea jur-împrejurul păreților, Lătilă se puse'n ușa, se umflă odată și astupă ușa, încât nici un șoricel n'ar fi putut străbate prin ea, iar Ager-Văzătorul se așeză de pază în mijlocul odăii, lângă un stălp. N'a trecut însă mult și-au început să ațipească toți, să adoarmă, și-au durmit noaptea întreagă, ca și când i-ai fi aruncat în apă.

Dimineața, când a început să se crepe de zină, mai întâi se trezi feciorul de craiu și i-se părea, ca și când i-ar fi implantat cineva un cuiț în inimă... fata de craiu se făcuse nevăzută. Numai decât a trezit servitorii și i-a ntrebat, ce-i de făcut?

turii, așadară de cele mai multe ori preotului. El însă este menit să fie cetit și de țărani din comună. Și am dori să știm cum se face cetirea lui și aproximativ câți țărani îl cetească. Dacă cetirea lui nu a îndemnat pe vre-unul ori altul să-și aboneze singur, ori să-și aboneze un alt ziar? Căci trimiterea ziarului în sate se face fără îndoială cu scop ca să deștepte în țărani pofta de a ceti și a se informa din gazetă într-o astfel de măsură încât lăra gazetă el să nu se simtă bine. Căci orice om vrea binele neamului românesc, să se gândească, că noi trebuie să aducem mai aproape timpurile acelea, când fiecare țărăn român să-și primească și să-și cetească Domineca gazeta.

Dar un om, care știe ce se petrece numai în satul lui și de lumea cealaltă nici habar n'are, e numai o jumătate de om. Cu 2—3 florini ce i-ar jertfi fie-care pe an pentru sufletul său, un neam întreg, neamul nostru românesc întreg, ar merge cu zece de ani înainte. Numai cetirea gazetelor și a cărților bune te face mai așezat, mai sănătos, mai conștiu, mai mândru. Și nouă oameni sănătoși și mândrii ne trebuie, cari să se uite liniștiți în ochii oricărui om de pe fața pământului, cari să poată să-și apere cinstea și avutul când s'ar găsi față'n față cu oricare înșelător, cari să-și poată crește copiii învățându-i să-și iubească limba, și portul, și obiceiurile și casa și pământul, unde au trăit și muncit din greu părinții lui, ca să-l crească pentru ca el, fiul, să poată păstra neatins ce i-a rămas dela strămoși.

Așa imi închipuesc eu satele și pe țărani nostri. oameni cari să înțeleagă lumea aceasta și să știe pentru ce trăiesc.

Conferențe pentru intelectuali. Dar cu toate că grija noastră pentru sate e lucrul cel mai îndreptățit ce se poate închipui în zilele noastre, noi trebuie să creștem, să dezvoltăm ori să întărim și pătura aceea de oameni, cari sunt mențiți să fie sprijinul de căpetenie al satelor: trebuie să ne îngrijim de o dezvoltare sănătoasă a orașenilor. Căci dela ei purcede lumina la sate. Inimă de frate, minte limpede și voință neînfrântă trebuie să aibă Românii dela oraș! Și aceste minuni le îndeplinesc tot numai cartea, știința. De aceea n'ar fi bine să lipsim pe orașeni de mijloacele de cultură, cari sunt potrivite pentru ei. O înțelegem aceasta cu toții. Și dacă în anul trecut s'au putut găsi numai 5 inși, cari să țină conferențe, prelegeri publice pentru Brașoveni, în anul acesta s'au ținut de două ori atâtea conferențe.

Fiecare conferențiar a avut sala plină de ascultători, o dovadă, că conferențele la orașe sunt absolut necesar și că orașeni au fost lipsiți de o hrană sufletească indispensabilă. Și în alte orașe din țara noastră, unde s'au ținut, conferențiarii au găsit totdeauna un public numeros.

Fiind interesul oamenilor cu carte multilateral conferențiarii încă au tratat cestiunile cele mai felurite și nu credem că folosul astorfel de conferințe nu ar fi tot atât de mare ca al unui șir de conferențe, cari ating aceeași cestiune. Ele au fost și în anul acesta gratuite, deși foarte mulți ascultători, înțelegând că muncă se cheltuiește cu ținerea lor, ar fi dorit să plătească o oarecare taxă în folosul »Asociațiunii«. Conferențele s'au început la 16 Noemvrie, deodată cu prelegerile dela sate și s'au ținut aproape în fiecare Duminică la 6 oare seara. Cea din urmă a fost la 15 Martie. Și aici trebuie să amin-

tim cu mulțămire, că o dorință exprimată de noi în raportul general din anul trecut s'a împlinit în parte. Au venit în ajutorul membrilor din »comitetul desp.« profesorii din Brașov și preotul I. Prișcu.

[Chiar și o d-nă, d-na Maria Baiulescu s'a asociat ținând înaintea unui foarte numeros public, mai ales doamne și fete, o conferență care avea pentru ele un deosebit interes].

Din înșirarea următoare veți vedea numele conferențiarilor și titlul conferențelor:

Cestiuni speciale și-au ales domnii profesori Nicolae Bogdan și Dr. Const. Lacea. D-l Bogdan a vorbit la 16 Nov. 1908, despre »Nota națională în scrierile lui Eminescu«, iar d-l Dr. C. Lacea (la 1 Martie 1909) despre »Pesimismul lui Eminescu alături de pesimismul lui Lenau«.

O cestiune generală a tratat domnul Dr. Alexandru Bogdan profesor vorbind despre »Istoria literaturii și problemele ei« (14 Dec. 1908).

Un capitol din *istoria artelor* a tratat d-l Dr. Ion Bunea profesor, vorbind despre »Renașterea în Italia« (2 Mart. 1909) Această conferență a fost însoțită de proiecțiuni. — Iar din *istoria religiunilor* și-a ales preotul Ion Prișcu din Brașov religionea Mohamedanilor, vorbind-ne despre »Coran« (7 Dec. 1908).

Științele. La 23 Nov. 1908 a vorbit d-l A. Ciortea profesor despre »uzina electrică« și la 30 Nov. tot d-l Ciortea despre »Cucerirea aerului«. (Asemenea cu proiecțiuni). La 15 Februar a fost conferența d-lui T. L. Blaga profesor, despre »Viața în univers«.

În sfârșit conferențe de interes general au fost a domnului Dr. N. Vecerdea (22 Febr. 1909) despre »Constituția noastră bisericească în al 40-lea an al aplicării ei« asociindu-se prin această conferență și despărțământul nostru la preamărirea operei marelui metropolit Andrei Baron de Șaguna; iar la 15 Martie 1909 a ținut o interesantă conferență d-na Maria Baiulescu vorbind despre »Rolul mamei în istoria popoarelor și viața de azi a lor«.

Celor cinci conferențiar, cari ne-au ajutat să avem un rezultat atât de îmbucurător, comitetul le-a exprimat mulțămitele sale. Prin urmare: membrii comitetului și-au făcut datoria, oamenii noștri învățați asemenea și publicii i-a răspălit pe toți deopotrivă venind în număr de 300—350 de inși la fie-care conferență, cu toate desbinările și cu toată dușmănia unora, cari ne puneau pe gânduri. Însă dacă în anul trecut ne plângeam, că »ura și dușmănia rod la viața Românilor din Brașov« astăzi, dacă nu avem norocul să vă spunem că dragostea frățească și prietenia nefățărută le-au luat locul, totuși putem privi cu încredere în viitor, căci se vede că atâta bun simț și atâta conștiință de sine, atâta mândrie națională a rămas în fie-care inimă de Român, încât să nu atingă cu mâni sacrilege știința românească și prin ea viitorul poporului român.

Programul nostru era, ca conferențele dela orașe să mijlocească în rândul întâiu cunoașterea istoriei și culturii românești. Și din acest punct de vedere conferențele din anul trecut au fost poate mai bine alese, într-o măsură de una științifică toate au rămas pe lângă program, iar în anul acesta se poate zice doar numai despre patru din ele, că au atins cestiuni în legătură cu istoria și cul-

tura Românilor. O spunem aceasta nu pentru a mărgini sfera subiectelor, cari vor putea fi tratate în viitor, ci pentru că avem în vedere stabilirea direcției, care nise pare nouă cea mai sănătoasă și cea mai folositoare atât pentru trebuințele zilnice ale poporului nostru cât și pentru ajungerea celor mai îndepărtate idealuri ale sale.

Rămâne ca la această frumoasă și voioasă muncă pentru înălțarea și înaintarea noastră să se înfrățească cu noi și învățătorii, funcționarii, avocații și medicii români din Brașov. Căci fără ei noi rămânem la drumul de jumătate. Gândiți-vă, că afară de directorul de bancă Dr. N. Vecerdea, preotul Ion Prișcu și scriitoarea d-na Maria Baiulescu, toți ceilalți conferențiar și din anul trecut și din acesta au fost numai profesori. Avem însă nădejde că în iarna viitoare vom putea aplauda în sala mare a gimnaziului din Brașov și câte un avocat, învățător ori medic român.

În scurte cuvinte deci: Față de anul trecut s'au ținut în desp. nostru mai multe prelegeri la sate, mai multe conferențe la orașe, sunt mai multe biblioteci, mai multe agenturi, mai mulți membrii și au rămas mai puțin neștiutori de carte. Preoții și învățătorii au început să lucreze de sine, publicul se interesează, se mișcă, cu ajutorul lui Dumnezeu mergem înainte. Numai dela noi atârnă să nu ne mai oprim!

Cassa: Venitele desp. au fost în anul acesta 111425 cor., cheltuielile 74330 Saldul este cu 30 Maiu 1909, 370.95 cor.

Comitetul propune deci onoratei adunări generale următoarele:

1. Să ia ca bază la discuție acest raport general.
2. Să exprime mulțămire pentru orice fel de ajutor au dat despărțământului nostru următoarelor instituțiuni și persoane: filialei din Brașov a băncii »Albina«, Corpului învățătoresc din Preșmer, domniilor prelegători Aurel Nistor, Anania Boldor, preoților Iosif Comanescu și Vasile Sfetea, d-lui prof. N. Stinghe și d-lui canțor bis. Gh. Mercheșan, pentru sprijinul ce ni l-au dat, în sfârșit conferențiarilor brașoveni: D-na Maria Baiulescu, Ioan Prișcu preot și profesorilor Dr. I. Bunea, Dr. C. Lacea și T. L. Blaga.
3. Să facă din nou obligatoare ținerea de prelegeri populare din partea comitetelor dela sate din inițiativă proprie dar în numele »Asociațiunii« în care caz com. pentru ușurarea lor, și-ar lua asupra și instruirea tuturor învățătorilor în manipularea schiopicului.
4. Să premieze pe părintele Aurel Nistor cu unul din cele 2 premii de câte 50 coroane.
5. După revidarea socotelilor să dea absolutoriu comitetului pe anul de gestiune 1908/9.
6. Să voteze proiectul de buget pe 1909/1910 și în special să hotărască și pentru anul viitor 2 premii de câte 50 cor. pentru aceia, cari vor fi instruiți mai mulți analfați în scris și cetit.
7. Să aleasă doi membrii, cari să reprezinte despărț. la adunarea generală a »Asociațiunii« care se va ținea la Caransebeș.

Brașov, 26 Maiu 1909.

Nicolae Bogdanu,
directorul despărț.

Dr. Alexandru Bogdan,
secretarul despărț.

N'avea nici o grijă, stăpâne, grăi Ager-văzătorul, și se uită pe fereastră... o și văd deja! O sută de mii de aici este o pădure, în mijlocul pădurii este un ștejar bătrân, pe vârful ștejarului o ghindă — și ghinda este ea... Lungilă să mă ia pe umeri, și-o găsim noi.

Și Lungilă l'a luat în spate, s'a întins... a făcut un pas de zece mii »Ager-văzătorul i arăta drumul. Și n'a trecut vreme cât și-ar fi trebuit să încunjiuri o colibă și erau și înapoi. Lungilă a întins feciorului de oraiu ghinda și i-a zis: »lăsa-o să cadă la pământ«. Feciorul de craiu o lăsa jos și, în clipa aceea, frumoasa fată de craiu ședea lângă dânsul.

Și când acum soarele începea să răsară după munți, ușa se deschise pocnind și'n odaie intră vrăjitorul, zâmbind răutăcios. Când a zărit însă pe fata craiului, s'a întunecat, a bombănit ceva și »pac! de pe foale i-a plesnit un cerc de fier în două și căzu la pământ. După acestea, luă fata de mână și ieși cu ea.

Feciorul craiului n'avea nimic de lucru în ziua aceea, s'a plimbat deci prin castel și împrejurul lui și se uita, ce lucruri însemnate sunt pe acolo.

Unde-și întorcea ochii, i-se părea ca și când viața s'ar fi stins într-o singură

clipă. În sa-l văzu un fecior de craiu, care ținea în amândouă mâinile, ridicată, o sabie, ca și când ar vrea să taie în două pe cineva... dar n'ajunse să lovească... se prefăcu în peatră. Într-o oadaie era un cavaler prefăcut în peatră... se părea că fugă cu frică dinaintea cuiva, că s'ar fi lovit de prag și ar vrea să cadă, dar nu căzuse de tot la pământ. Lângă o sobă ședea un servitor, și într-o mână ținea o bucată de friptură de la cină, cu cealaltă voia s'o bage în gură, dar n'a ajuns s'o bage, căci când o dusese până la gură, se prefăcuse în peatră; și a mai văzut pe alții, mulți, toți prefăcuți în peatră, pe fiecare în starea, în care se afla, când zicea vrăjitorul: »prefă-te în peatră«. Au văzut și mulți cai frumoși prefăcuți în peatră, și în castel și în jurul acestuia, totul era desert și mort. Arbori erau, dar fără frunză, erau livezi, dar fără iarbă; era un rău acolo, dar apa nu curgea, nicăiri nu era o păsăruică, care să cânte, nicăiri o florică, care să înflorească, un pescuț care să înoate prin apă...

La dejun, la prânz și seara, feciorul de craiu și servitorii lui găsiră în castel bucate bune și multe: mâncările veneau singure pe masă, vinul se turna singur în pahare.

După ce trecu cina iară se deschise

ușa și vrăjitorul aducea fata, ca s'o păzească feciorul de craiu. Dar, deși erau toți hotărâți, să se apere cu toată puterea împotriva somnului, nu le-a folosit nimic. Iar au adormit. Când feciorul de craiu se trezi dimineața, în răvărsatul zilei și văzu, că fata nu-i nicăiri, sări din așternut și scutură pe Ager-văzătorul de umăr. »Hei scoală-te, Ager-văzătorule! Ști tu, unde este fata craiului?«

Celași frecă ochii, se uită la el și zise: »Acum o văd! Două sute mii de aice este un munte, în munte este o stâncă, și în stâncă o peatră nestimată, și peatra asta este ea. Dacă mă duce Lungilă la ea, o aducem.

Lungilă l'a luat numai decât pe umeri s'a întins și făcea pași de câte douăzeci, de mii. Ager-văzătorul își ținti privirea plină de foc asupra muntelui și muntele s'a desfăcut și stâncă s'a despiciat în mii de bucăți și între ele sclipea peatra nestimată. El o luară și o duseră la feciorul craiului, care o lăsa jos și în clipa aceea fata era lângă el. Venind apoi vrăjitorul și văzându-o lângă el, ochii îi sclipeau de mânie și »pac! iar li plesni un cerc de fier de pe trup și căzu jos rupt în două. Bombăni ceva din gură și ieși cu fata din odaie.

STIRILE ZILEI.

— 9 Iunie v.

In loc de cunună pe mormântul neuitatului Dr. Aurel Mureșianu s'au făcut următoarele contribuții la fondul jubilar al »Gazetei«: George Pop de Băsești 100 cor., Francisc Hosszu-Longinu și soția 50 cor., Gheorghe Bărsan, comis la firma I. G. Eremie și Nicolae Drugaciu, practicant de farmacie 10 cor.

Pentru masa studenților români din Brașov s'au mai făcut următoarea contribuție:

D-l Nae D. Moroiano și soția Valeria n. Mureșianu au contribuit cu suma de 50 cor. in loc de cunună pe mormântul fericitului lor unchiu, Dr. A. Mureșianu.

Primească generoșii donatori sincerile noastre mulțămite. — *Direcțiunea școlilor medii gr. or. rom. din Brașov.*

Examenul Internatului-Orfelinat, cu școala de menaj și industrie casnică, se va ține Duminecă în 14 (27) Iunie la 3 oare după amiază în localul Internatului. Aducem aceasta la cunoștința tuturor membrilor și întregului public românesc, care este rugat pe calea aceasta să ia parte. *Comitetul Reuniunii Femeilor Române.*

Catedre vacante la gimnaziul din Năsăud. Suntem informați, că la gimnaziul din Năsăud sunt vacante două catedre de profesori ordinari: una de limba română, latină și istorie, iar cealaltă de științele naturale și geografie. Asemenea e vacant postul de catehet gr. cat. Pentru ocuparea acestor locuri, comisiunea adm. a fondurilor grănițarești a hotărât să publice concurs. Cei interesați îl vor găsi în »Rev. Bistriței«, numărul ce va apărea în 1 Iulie st. n. sau pot cere informații dela administrația fondurilor. Terminul de concurs expiră în 6 Iulie st. n. a. c.

Un comitet filial teatral în Dej. Ni se scrie: »La intervenirea în persoană a d-lui Aurel Bănuțiu, directorul artistic al societății pentru fond de teatru, inteligența română din Dej s'a întrunit în 16 l. c. într-o adunare după împrejurări bine cercetată. D-l Aurel Bănuțiu ca delegatul societății pentru fond de teatru a adresat celor prezenți rugarea, ca să se înscrie de membrii la societate și înscriindu-se în număr recerut să decidă constituirea în Dej a unui comitet filial al societății pentru fond de teatru. In urma acestui apel s'au înscris ca membrii fondatori: Ioan Welle, protopop gr. cat. Dr. Liviu Micșa, avocat și Dr. Guilelm Șorban, asessor orf.; ca membrii pe viață: Lucreția Dr. Micșa, Amalia Dr. Domide, Aurelia Dr. Bodea, Dr. Ioan Cherecheș, avocat, Dr. Augustin Bodea, adv., Dr. Leonida Domide, medic, Octavian Filipan, cand. de adv., Ioan Anca, contabil, Mihail Ioanoviciu cassar și Laurențiu Perhaița, contabil; ca membru ordinar: Aurel Papiu, preot gr. cat.

Terminându-se înscrierile s'a ales cu unanimitate următorul comitet filial: Dr. Liviu Micșa, prezident, Dr. Leonida Domide, secretar, Laurențiu Perhaița, cassar, Dr. Ioan Cherecheș, Dr. Guilelm Șorban, Dr. Augustin Bodea, Dr. Iosif Boca, Ioan Moldovan, Lucreția Dr. Micșa, Amalia Dr. Domide, Aurelia Dr. Bodea.

Membrii noi continuă a se înscrie la cassarul Laurențiu Perhaița.

A doua zi o petrecură tot ca ziua dintâi. După cină vrăjitorul iară aduse fața, privi crunt în ochii feciorului de craiu și zise în batjocură. »Acum să se arate, cine e mai tare, învingi tu, ori înving eu și cu asta se depărtă. Acum se încordară toți și mai tare, să nu adoarmă, nu voiau nici baremi să șadă, voiau să se plimbe toată noaptea. Dar, de geaba, erau fermecați; mergând, adormiră unul după altul, și fata iară se făcu nevăzută.

Dimineața iară se trezi feciorul de craiu mai întâi și, nevăzând fata de craiu, trezi pe Ager-Văzătorul: hei școală, Ager-văzătorule! Uită-te, unde-i fata de craiu?

Ager-văzătorul privi lung pe fereastră: Ei ei, domnul meu, e departe, binisor departe. La depărtare de trei sute mile de aici este Marea-neagră, pe fundul Mării, la mijloc, este o scoică, în scoică este un inel de aur... inelul acesta, este ea, Dar, nu fi îngrijat, o găsim noi. Astăzi însă Lungilă trebuie să iee și pe Lățilă cu noi, pentru că vom avea lipsă de el.

Lungilă luă pe Ager-văzătorul pe un umăr. pe Lățilă pe celălalt, și merse cu pași de... câte treizeci de mile. Când au ajuns la Marea-neagră, Agerul-văzătorul îi arătă unde s'a caute scoica în apă. Lungilă își întinse mâna, că a putut de tare, dar n'a putut-o întinde până la fund.

Biblioteca populară din Cetea. Ni se scrie: In anul acesta s'a înființat pe seama »Reuniunii economilor din Cetea«, o bibliotecă populară. Baza acestei biblioteci s'a pus prin frumoasa donațiune făcută din partea Domnilor: Ștefan Selariu, student cl. III. comercială, care ne-a trimis 45 volume compactate în valoare de peste 100 cor. și Ioan Gârnețiu, student cl. II. comercială, care de asemenea ne-a cinstit cu 9 cărți broșate, în valoare de peste 10 cor. Pentru această nobilă faptă, prin care marinimoșii tineri au contribuit în mod considerabil la ajungerea scopului ce-l urmărește reuniunea noastră, le aducem și pe această cale călduroasele noastre mulțămite, asigurându-i și pe viitor de deosebita noastră recunoștință. *Cetea, 9 Iunie 1909. Ioan Neagoe, președinte. Vasile Micudă, secretar.*

Maial. Corul bisericesc al »Sfetei Adormiri« din Brașovul-vechiu va aranja, în caz de timp favorabil, petrecerea sa de vară în »Stejeriș«, Duminecă în 27 n. l. c. Plecarea va avea loc la 1 p. m. dela școala română din Brașovul-vechiu. Va cânta muzica militară.

Maial în Săliște. Ni se scrie: Reuniunea pompierilor vol. din Săliște aranjează maial Duminecă, în 27 Iunie n. c. La caz de timp nefavorabil maialul se va ține Dumineca viitoare.

Descoperiri archeologice. Ministerul român de interne a fost informat de prefectura de Constanța, că locuitorul Omer Ali Nuredin, din comuna Sanghiol, voind să scoată piatră dintr-o movilă de pe proprietatea sa, a dat peste niște blocuri de piatră cioplită, ca de un metru cub, formând un zid în movilă. Primarul din acea localitate s'a dus la fața locului și continuându-se săpăturile s'au mai găsit și alte pietre de aceeași mărime, formând tot un zid, care continua sub movilă pe o distanță de 7 metri, iar apoi cotește pe sub creasta movelei. Se bănuiește că aceasta este intrarea într'un vechiu cavou. D. Sc. Vărnăv, prefectul județului Constanța, a dat ordin ca aceste săpături să înceteze până la nouă dispozițiuni, după ce va fi încunoștințat și ministerul de instrucțiune publică.

Tâlhari în biserică. In Chicago mai mulți tâlhari au intrat într-o seară în biserică sf. Ingeri, cu cugetul să fure luminațiile scumpe, cari erau pe altarul cel mare. Unul dintre capelani a dat alarmă și a prins pe unul dintre tâlhari; ceilalți colegi capelani au venit și iei îndată. După o luptă grea, tâlharii au putut fi prinși și predați poliției. Doi dintre tâlhari numai așa au putut fi prinși că au fost aduși în nesimțire. Tinerii capelani au fost greu răniți la cap și la mână.

Corespondență dela Gherla.

Reuniunea de cântări. — Comitet filial teatral.

— 20 Iunie st. n. 1909.

Gherla a dat înainte. Prin părțile aceste Gherla conduce. Despre frumoasele fapte culturale izvorâte în acest centru s'a scris în timpul din urmă mult în coloanele acestui ziar.

Lanțul lor însă nu s'a încheiat încă, ci se continuă împletindu-se în el cele mai frumoase perle culturale: un concert mare al Reuniunii de cântări, și un co-

»Așteptați fraților. așteptați nițel, aici trebuie să vă ajut eu«, zise Lățilă și începu să se umfle, cât i-a îngăduit foalele, apoi se așeză la țărzure și începu să înghită. In câteva clipe a scăzut apa așa de tare, în căt Lungilă ajunse cu ușurință până la fund și scoase scoica. El luă inelul, pofiti tovarășii să i-se suie pe umeri și plecă iute îndărăt. Pe drum, însă, îi era prea greu să fugă cu Lățilă, pentru că aceasta tot mai avea Marea jumătate în foale, de aceea, într'o livadă, l'a scuturat jos de pe umăr. Să fi auzit, ce sgomot s'a făcut, gândea că a căzut un sac de pe turn, și într'o clipă livada întreagă era sub apă, de credea, că este un lac mare; însuși Lățilă abea a ieșit din el.

Intr'aceea, în castel, feciorul de craiu își pierduse tot curajul. Incepeau să se arate zorile dimineții deja și argații lui încă nu se inapoiaseră și cu căt roșata dimineții se arăta mai înflăcărată de după munți, cu atâta i era și frica mai mare...truntea i-o cuprinse sudorii de moarte. Puțin după aceea se ivi la răsărit soarele ca o fâșie subțire de foc... atunci ușa sare deodată, bubuind, ca un trăsnet și pe prag stătea vrăjitorul și se uita prin odaie și, nevăzând fata de craiu, rase batjocuritor și intră în odaie. Dar, în minuta aceea

mitet filial distins al soc. fondului teatral.

Reuniunea de cântări, care în desvoltarea ei repentină pare a atinge acum culmea, a contribuit în mare măsură la amalgamarea culturală a păturii românești din acest oraș și jurul lui.

După **maialul ținut** la 23 Maiu a. c. succes peste așteptările noastre, urmează acuma concertul din 26 Iunie — de oare ce terminul s'a schimbat — care tinde să fie un examen splendid în fața întregului public mare, despre munca culturală — artistică săvârșită de acest tânăr așezământ cultural dela noi.

Dar despre aceasta mai la vale.

Ar fi păcat să nu încreștăm la răvaș succesul neașteptat al maialului reuniunii, care a fost în toată privința — deși așa zicând numai improvizat — o petrecere adevărat românească în înțeleșul strâns al cuvântului, unde au petrecut împreună inteligenți și meseriași în cea mai perfectă armonie.

Pe lângă un preț de intrare disparent, de 60 bani i-s'a dat posibilitatea ori și cărui Român de bine, ca să participe. Deși la loc neobiceiuit, dar totuși fiind rugat pentru aceasta, voi lăsa să urmeze aici numele acelor cari au solvit peste tacsă de intrare și cari sunt d-nii:

Iuliu Pop dirigentul filialei »Economul« 5 cor. Dr. I. Zakarias medic 4 cor. Ilarie Boroș prof. și Andrei Todoran librar câte 2 cor. 40 bani, Alexandru Bene canonic, I. Fălcușan propr. câte 1 cor. 40 b. Iacob Florian comerciant, Andrei Fogarași tinicher câte 1 cor., George Nagy 60 b. Dr. Valentin Dragoș prefect, Gavriil Hango protopresbiter, Ioan Rus cassar la »Economul«, I. Bodocan inv., Oscar Tersanski, Petru Cătană și opt anonimi câte 40 și câte 20 b.

Tuturora acestora le mulțamește comitetul reuniunii și prin intermedierea subscrișului.

Sâmbătă în 26 l. c. va fi concertul amintit mai sus al Reuniunii de cântări. Era să se întâmple în 27 l. c., dar o împrejurare fericită, care contribuie foarte mult la ridicarea succesului artistic al concertului, a silit comitetul reuniunii să schimbe terminul de altfel publicat în ziare al concertului, astfel că concertul se va ține Sâmbătă în 26 Iunie n. a. c. cu concursul *muziceii militare* al regimentului c. și reg. de infanterie nr. 63 din Bistrița, care sub conducerea d-lui Dr. I. Cl. Iuga, va acompnia cele 3 puncte ultime din program.

Concertul acesta, după presemnele ce se văd deja, va fi un adevărat eveniment artistic în aceste părți și o puternică și impunătoare manifestare culturală-artistică în fața streinilor, cari încă de pe acum arată un interes deosebit față de el, prenotându-se în număr mare la biletele de intrare. A fost un adevărat noroc pentru conducătorul corului, că a putut afla niște puteri atât de bune la fie-care voce din cor. De altfel cei ce vor participa Sâmbătă vor avea ocaziunea de a se convinge despre adevărul celor scrise de autorul acestor șire.

Un alt eveniment cultural este înființarea *comitetului filial* al societății teatrale. Neobositul director artistic al fondului de teatru în călătoria lui s'a abătut și pe la noi, unde intrându-se, la invitația d-sale, inteligența română, domni și doamne și domnișoare la o consfătuire,

o fereastră sare în mii de bucăți și inelul de aur cade pe podele și fata iară era de față.

Ager-văzătorul adecă văzuse, ce se petrecea în castel și în ce primejdie se afla domnul său și i spuse lui Lungilă. Acesta mai făcu un pas și aruncă inelul pe fereastră în odaie. Vrăjitorul începu să sbiere de mânie, în căt se cutremura castelul și pac! îi plesni al treilea cerc de fier și-i căzu jos... vrăjitorul se prefăcu în corb și fugi pe fereastră spartă.

Atunci fata cea frumoasă începu să vorbească numai de căt și mulțumi feciorului de craiu că a scăpat-o, și se făcu roșie ca un trandafir. Dar în castel și în jurul lui au început a învia toate: cea, care ridicase în sală sabia, lovi în aer și puse sabia'n țeacă; cea, care se lovise de prag, căzu la pământ, dar se ridică îndată și se prinse de nas, să se convingă, dacă este încă întreg; cel de lângă sobă duse friptura la gură și mănca mai departe, și astfel, toți își urmau lucrările, deacolo, de unde încetaseră. In grajduri caii băteau cu copitele și necheau. Veseli... arborii de pe lângă castel începură să nverzească, ca iedera. ...pe livezi răsărise flori de flori...sus în aer tremura glas de ciocărlie, iar în râurile repuză înotau cete de pescuți. Era numai viață, numai veselie.

rezultatul a fost 13 membrii pe viață și 2 membrii fondatori.

Comitetul s'a constituit în modul următor: president profesorul d-l Ilarie Boroș, zelosul president al reuniunii de cântări, secretar d-l Dr. Vasile Moldovan prof. de teologie, cassar d-l Iuliu Pop dirigentul »Economului«. Membrii în comitet: d-nele Victoria I. Karșai, Anna Leményi, Leontina Boroș, Silvia I. Pop, și Lidi Dr. Rus, și d-nii: Ales. Nemeș jude r. p., Gavriil Hango protop., Dr. Vas. Ramonczai adv. A. Todoran și Dr. C. Rus adv.

Cifrele vorbesc, reclama e superfluă! Notez că dintre d-nii canonici 4 înși au promis că încă se vor înscrie.

Cu Dumnezeu înainte!

Orion.

Convocare.

Reuniunea femeilor rom. gr. cat. din Făgăraș și jur își va ține adunarea generală ordinară — conform §-ului X din statute — Sâmbătă la 3 Iulie st. n. a. c. la oarele 3 d. a. în casele d-nei președintă cu următorul program:

1. Deschiderea adunării prin președintă. 2. Constatarea membrilor prezente. 3. Verificarea procesului verbal dela adunarea generală anterioară. 4. Inscrierea de membre nouă și incassarea taxelor. 5. Raportul casierei asupra stărei cassei. 6. Censurarea acestui raport. 7. Alegerea unui membru de conziliu. 8. Eventuale propuneri. 9. Inchiderea ședinței.

La această adunare se invită a participa p. t. doamne membre, domnii membrii ca bărbați de conziliu precum și alți binevoitori.

Făgăraș, 18 Iunie 1909.

Elisabeta P. Popp
presidentă

Andrei Stroia
notar.

ECONOMIE.

Nutreț verde.

Aproape nu găsești comună, în care să nu să plângă plugarii noștrii, că o duc rău cu vitele, mai ales vara! Iarna tot o duc; cu chin mai cu năcaz tot le scot în primăvară, dar apoi o duc rău de tot vara, căci nu au unde le îndrepta pe toate la pășune! Cele mai multe comune nu au pășune comună, așa încât bieții oameni sunt siliți a-și duce vitele la vârat cale de 2—3 zile, cu osteneală și cu chel-tuială mare! In alte comune pășunea comună e prea mică pentru toate vitele din comună, așa că fiecare țaran poate îndrepta numai atâtea vite, pentru câte are drept, după cât pământ are! Așa că mulți sunt siliți a se îngriji, ca să aibă și peste vară nutreț! Pe timp secetos chiar și vitele cari umblă ziua la pășune, sara și dimineața tot trebuie să capete nutreț din mână! Pe lângă aceea de câte ori nu e silit omul să-și ține caii și boii acasă, ca să-și isprăviască cutare lucru sau să meargă în cutare căraușie! Nici un plugar nu poate ocoli deci, ca să nu aibă lipsă și peste vară de nutreț! Vara însă cel mai bun nutreț e cel verde și de aceea fiecare plugar trebuie să se îngrijiască să aibă vara întreagă nutreț verde!

Nutrețul verde conține multă apă mai ales în ani mai ploioși; nutrețul cres-

In odaia, în care se afla feciorul de craiu, intrară într'aceea domni mulți și-i mulțumiră, că i-a scăpat. El însă le zise: »Nu-mi sunteți datori să-mi mulțumiți, dacă n'ar fi fost pe lângă mine credincioșii mei argați Lungilă, Lățilă și Ager-văzătorul, astăzi și eu aș fi ceea-ce ați fost voi.« Și îndată, după aceasta, a luat-o la drum către tatăl său, craiul cel bătrân, cu mireasa, cu servitorii lui, Lungilă și Ager-văzătorul, și l'au întovărășit și ceilalți domni, cu toții. Pe drum au întâlnit pe Lățilă...l'au luat și pe el cu ei.

Craiul bătrân a început să plângă de bucurie, văzând că feciorul său a fost atât de norocos: nu mai credea să-l vadă nici odată. In curând s'a ținut și nunta veselă... trei săptămâni încheiate: la ea au fost poftiți toți domni, pe cari li scăpase mirele.

Dupăce a trecut nunta, Lungilă, Lățilă și Ager-văzătorul au zis cătră craiul cel tinăr, că, ei iară se duc în lume, să-și caute de lucru.

Craiul tinăr însă sta de ei, să rămână la el. »Vă dau, ce poftiți, până-ți trăi, și nu trebuie să lucrați nimic«, zise el. Lor însă nu le-a plăcut o viață trândavă, își luară rămas bun și, cine știe, pe unde se bălăbănesc până'n ziua de astăzi.

Moșul.

cut în pământ mai umed, conține apă mai multă, ca altul; nutrețul verde cosit de vreme deasemenea are mai multă apă în el ca cel mai iubărit și mai înlemnșat. Nutrețul verde, conținând apă mai multă e foarte bun și folositor la vite, ceea-ce se vede și de acolo, că îl și mănâncă foarte bucuros și cu poftă! Dar cât de folositor e nutrețul verde la vite, tot așa poate fi și stricacios, de aceea plugarii trebuie să fie și cu nutrețul verde tare cu băgare de seamă, să știe care nutreț verde e bun, la cari vite e bun, la cari nu, să știe cât să le dea la vite din el, cum să'l dea când să'l dea gol și când să li-l dea amestecat cu alte feluri de nutrețuri!

Nutrețul verde nu e ertat să conțină apă prea multă, trebuie să aibă în el destule materii grase și nutritoare; să îl cosim la vreme ca să nu îmbătrânească și să nu se înlemnșeze!

Nutrețul verde nu ajută într'un fel, adecă nu e tot într'un fel de bun și de folositor la toate vitele! De altă parte nu avem totdeauna la îndemână destul nutreț verde, ca să le putem da din destul la toate vitele; de aceea trebuie să știm la cari din vitele noastre de casă e mai bun și mai folositor și la cari nu! Mai bun e nutrețul verde pentru vitele cu coarne, în deosebi pentru vacile cu lapte! În multe locuri nici nu capătă alt felu de nutreț verde, și lapte-le li să sporește văzând cu ochii, până când le dăm nutreț verde, care conține destule materii grase și nutritoare! Dacă însă nutrețul verde ce li-l dăm (de pildă cu cucuruz verde, de nutreț) nu conține destule materii grase și nutritoare atunci pe lângă acela trebuie să le mai dăm sau încă un altfelu de nutreț verde mai gras și mai nutritor, sau dacă nu și nutreț uscat! Altfel nu ne dă lapte destul și scad și din greutate și slăbesc!

Mulți țin vara *boi de jug* numai cu nutreț verde, ceea ce nu sfătuesc pe plugarii să facă! Boii albi, ce e drept, nu-s așa delicați și gingași, cu ei poate omul lucra și dacă li ține numai cu nutreț verde, dar dacă avem lucru mai greu și mai repede cu ei, se strică și slăbesc prea tare și nu pot birui munca așa cum ar putea birui, dacă ar mai căpăta pe lângă nutreț verde și uscat și grăunțe!

Viteii și vitele tinere de obicei vara trăiesc la pășune! Dacă li ținem în grajd peste vară, să fim cu mare grijă și să nu le dăm numai nutreț verde sau prea mult; le mai dăm încă și nutreț uscat și grăunțe. Vitele tinere ținute numai cu nutreț verde capătă burta prea mare și nu cresc decât cu anevoe!

Mult nutreț verde li se dă și la *cai*, numai nutreț verde pot căpăta caili ce nu muncesc; cei cari sunt puși la muncă trebuie să mai capete pe lângă nutreț verde și grăunțe și puțin fân! Mânzii să nu capete nutreț verde — și acela cu măsură — decât când sunt trecuți de un an.

(Va urma.) Preotul Aurel Nistor.

Barometrul animal.

Când *rândunica* zboară pe jos, aproape să atingă pământul sau apa și are un ciripit rar și dureros, este semn că va ploua în curând. Dacă din contră, zboară în aer la o mare înălțime, jucându-se în dreapta și în stânga cu soarele ei, vestește timp frumos. Când zboară lin și măreț, aproape de nori, anunță furtună.

Păunul când simte de ploae scoate țipete dese și sfâșietoare.

Biblică când se sue sus pe garduri sau pe ramurile unui arbor, vestește ploae.

Papagalul când vorbește mult sau flecărește, se strică vremea.

Râmele când es pe suprafața pământului va ploua.

Furnicile când se țin în șir dela o gaură la alta, va ploua.

Albinele când stau prin preajma stupului, este semn că va ploua.

Oile, caprele, mânzii, miei și măgarii când se încură, dau semn de vreme rea.

Pasările de curie, vrăbiile și potârnichele, când se scaldă în puibere, va ploua.

Porumbeii dacă vin târziu la cotețele lor, va ploua.

Itațele și găștele, când zboară de colo colo pe ape curgătoare sau pe baltă și se afundă în apă, vestește ploae sau furtună.

Cocorii dacă cântă la timp ne obișnuie, va ploua.

Țânțarii și muștele când supără pe om și pe animale este semn de ploae.

Brotăcelul, când s'aude cântând, este semn de nor sau de ploae.

Porcul când umblă cu pae sau coceni în gură vestește vreme rea, viscol.

Ciorile și berzile strânse în călduri toamna, vestesc că ninsoarea este aproape.

„V-1“.

Povestiri și Legende.

Veleatul omului.

Să nu te rogi nici odată lui Dumnezeu: »Dă Doamne să mor«, pentru că nu mori. Peste toate-i Dumnezeu mai mare, numai peste Moarte nu. Nu zic anume că-s tovarăși în stăpânirea lumii de supt soare, nici frați nu-s, și mi se pare, că nici zile bune nu duc amândoi. Ia așa un fel de taină ascunsă nouă e rostul acesta al lui Dumnezeu și al Morții.

Un mocan își avea turmele lui la munte sus, unde nu calcă zapcii cu dări-le, nici popa cu comandările, unde banul nu fuge, unde omul nu sughe. Și nu-i mergea de loc bine mocanului cu oi: că azi li pieria un miel și nici urmă de hoți, mâne li pieria o oaie și nici urmă de lup, poimâni i se îmbolnăviau zece și mureau până seara, și pricina nu era chipș'o afle.

Intr'o zi stătea el așa, ostenit și gândurat, lângă țărâ, și aude fâș-fâș, fâș fâș printre frunzele pădurei. Și sălbăticiune nu era, pentru că fiarele nu au așa de mare îndrăzneală, și nici mers de om nu era, pentru că poteca nu umbla pe acolo. Târziu tocmai, iată crângile codrului că se dau înlături și chipul cel urât al morții ieșea la lumină.

Eu, Moartea n'am văzut-o, ca să v'o zugrăvesc din cuvinte, dar mi'nchipui că-i numai os și atâta, cu coasa'n spinare, și atâta.

Și mortea tăcută sare repede gardul țărului la oi, apucă un miel și intră cu dânsu'n pădure.

Mocanul, ca ori și care om în locul lui, întâi rămâne de lemn, iar mai pe urmă, socotind că tot una-i pentru dânsul, în sărăcia lui cea lucie, își ia inima în dinți, și pas cu pas după moarte.

Mergea Moartea, mergea și el după dânsa încet; o croia Moartea cumva la fugă, sbura și mocanul după dânsa. Și hai-hai, hai-hai, ajung ei așa pe la miezul nopții într'o gură de prăpastie.

Moartea stă o clipă pe mai, se uită înapoi, își face vânt și sare în gura prăpastiei; mocanul stă și el o clipă, se uită în jos, își face vânt și sare și el în gura prăpastiei.

Și ajung amândoi la fund; Moartea era teafără, pentru că-i fără moarte, mocanul viu nevătămat, pentru că nu-i sta scris să moară în prăpastie.

Și de acolo altă fugăreală, prin fundurile prăpastioase ale întunerecului, până când Moartea isbește cu oasele mănios în lepede de piatră și intră înlăuntru; mocanul pune umărul, se umflă în piept, înțepenește picioarele, și când a icnit odată stânca de piatră s'a dat peste cap și bietul năcăjit se pomenește în sălașul Morții.

Eu nu l'am văzut ca să vi-l zugrăvesc din cuvinte, dar, după câte am auzit, sălașul Morții din fundul pământului e întunecos și rece, și numai părețele de cătră sfințit e plin cu felurite lumânări și candelă. Acestea-s viețile oamenilor pământeni. Cele de aur și argint sunt ale fericiților, cele de coajă de brad sunt ale săracilor, cele pline sunt ale celor cu viață îndelungată, iar cele deșerte arată sfârșitul urșiilor lor.

Se apropie mocanul și le petrece din ochi pe rând, le numără pe țări și pe sate și tocmai într'un târziu găsește și candela lui, tainuită într'un colț. Se uită și o vede că-i plină, se întoarce și strigă. Moartea începe să tremure. Iar, când a înhățat-o de furca pieptului și-a trântit-o de două ori în pământ, Moartea a rămas în geunuchi și s'a rugat mocanului s'o ierte. I-a dat apoi mielul înapoi, i-a dat galbeni ca să și răscumpere atâția ani de neajunsuri, i a sărutat poala sariciei și vârful opincii, și mocanul a ieșit din sălaș, a sburat afară din prăpastie, și de acolo în muntele cu oițele lui.

De atunci mânăire n'a mai avut, pagube n'a mai îndurat și toate i-au mers în plin.

Pildă vreți dragii mei? Ați ascultat. Numai cine cearcă raul la isvor își află bucurie, dar n'asteptăți ziua cea de pe urmă a durerilor voastre, când amarul usucă întreaga putere din brațe și suflet!

(Auzită dela Ion al lui Tănăsă Gogă, din Țepu, ținutul Tecucului.)

Iudor Pamfile.

Un leac bun.

Era o femeie ș'o bătea Românul mai totdeauna, o bătea, da ea nu se pricepea pentru ce o bate, ea credea că-i omul rău. — Și nici nu mai știa ce să facă.

A auzit ea că este o babă așa și așa, care știe să facă și să desfacă și te învătă toate meșteșugurile... și într'o bună dimineață numai se duce și ea la babă.

— »Doamne, mătușă — nu știi matala vre-un leac — îi de-a gândirii, — românul mă bate mai totdeauna când vine sara de undeva. Învață-mă mătușă ce să fac că't-oi da ce-i cere.

Atunci baba: — »Dragul mătușei ia ascultă:

»Nu-i mare lucru — numai dacă ai să faci ce ț'oi spune întocmai. Cum vei vedea că intră bărbatu-to în casă, să fugi degrabă și să iei apă în gură, și apoi să faci tot ce ț'oi zice el, să nu lepezi apa din gură până când nu s'a culca. Apoi ai să-mi spui tu când te-ai mai întâlni cu mine.

Se duce femeia aceea acasă. Se face sară, numai iaca și barbatu-so. Ea fuge la cofe, umple gura cu apă și apoi pune masa omului și făcu tot ce i-a poruncit bărbatu-so.

După ce acesta se culcă, ea a lepădat apa din gură și s'a culcat și ea fără să pătească nimic.

Nu mai se găsește într'o zi cu baba ceea: — D'apoi ce-ai mai pățit în sara cea cu barbatu-to? — Hai... mătușă, să-ți dea Dumnezeu sănătate și noroc că bun leac m'ai mai învățat. — »Ei, iaca așa să faci dragul mătușei până te-ai deprinde să taci fără apă în gură«.

(„I. Creangă“.)

G. Ciurescu.

MULTE ȘI DE TOATE.

Scrierea pe frunze.

Nu numai în timpurile străvechi, ci și în zilele noastre scrierea pe frunze de arbori este foarte uzitată în unele părți ale lumii. În India de pildă scrierea pe hârtie este ceva curios. Scrierile obișnuite se fac pe frunze de palmieri. Acest fel de scrieri nu sunt scrise cu cerneală, nici cu creion. Literile se zgărie pe frunză cu un stil special de lemn sau de fier.

Cărțile Hinduilor și ale Singalezilor, dintre cari câteva exemplare se păstrează în British-Muzeum, sunt dovadă de artă și perfecțiune, la care ajunsese scrierea pe frunze. Singuraticile foi ale acestor cărți scrise pe frunze de palmieri sunt foarte bine conservate. Fiecare carte are câte douăzeci până la treizeci de foi. Literile de pe ele se pot distinge foarte bine. Foile sunt prinse cu stoaară, uneori foarte fluă. Pereții cărților sunt de lemn, foarte frumos încrustate, de multe ori bogat împodobite cu figuri săpate în aur și argint, întocmai ca la cărțile din evul mediu.

În India scrierea pe frunze de palmieri se practică de veacuri. S'au găsit aici astfel de cărți, cari au fost scrise de mii de ani. Și cu toate acestea erau foarte bine conservate. În școalele din India se practică și acum acest fel de a scrie.

Un gust englezesc.

În înalta societate din Anglia, tinerele femei când es la plimbare nu mai au în brațe căni mici, ci niște pui de urși din Siria. Din nenorocire cererea este mai mare decât oferta, așa încât cucoanele trebuie să plătească prețuri foarte mari. În Londra există numai o singură prăvălie, unde se pot cumpăra cele mai deosebite soiuri de astfel de animale exotice; ea e situată în partea de răsărit a orașului, în apropierea portului. Marinarii obișnuiesc să vândă urși, pe cari li aduc din călătoriile lor. Acum au mai rămas în piață numai două exemplare, de câte trei luni și cântăresc 4 funți. Sunt foarte vioi, ca și pisicuțele, dar făcându-se mari, devin răutăcioși și se pot mai greu îmblânzi, decât celelalte specii de urși; plăcerile deci, pe cari țile le poate oferi un astfel de animal, nu pot fi de lungă durată.

Examenul factorului poștal chinez.

Acel bărbat chinez, care și-a propus să fie factor poștal, înainte de a fi primit, este supus la o serie de încercări, una mai periculoasă decât altă. Înainte de toate candidatul e silit să dovedească, că e curajos și rezistent. Pentru aceea i se impune să facă un drum lung pe jos; să treacă peste munți, peste stânci și șghiaburi, prin păraie repezi de munte, să străbată păduri și după

aceste încercări să se întoarcă într'un timp fixat de mai înainte, acolo de unde a plecat și acum nefiind încă sigur, că i-se va încredința postul la care aspiră, pentru că încercarea cea mai grea numai după asta urmează. Noaptea adecă când sosește oara spiritelor, candidatul e silit să meargă la un loc, unde petrec demonii și spiritele rele. Dacă candidatul împlinește și această condiție dovedind că e curajos, atunci e primit în post, deși mulți de frica celei din urmă încercări se retrag din candidație.

Anecdotă bosniacă.

Profesorul Milan Begovic povestește următoarea anecdotă populară din Bosnia.

Murise un biet cerșetor. Sufletul lui ajunge la poarta raiului, unde bătu, cerând intrare. Sfântu Petru se uită la dânsul și văzând că e un biet cerșetor, îi spuse să mai aștepte. Curând sosi și sufletul unei bătrâne sărace, care primi acelaș răspuns din partea sfântului Petru. Pe când cele două suflete se tânguiau de cele pățite, sosi sufletul unui episcop. Sfântul Petru îi zări și-i deschise repede poarta.

— Intră, Prea Sfinte!

Sufletul babeli și al cerșetorului începură a se tângui. De odată cerșetorul bătu în palme; aflase modul de a intra în rai. El luă pe babă în spinare și îndreptându-se spre poarta raiului, bătu din nou.

— Ce vrei, îl întreabă sf. Pentru?

— Aduc cărțile Vlădicăi, răspunse smerit moșneagul.

— Intră mai repede!

Și sf. Petru îmbrânci pe cele două suflete în rai.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor respons.: Victor Braniceu.

Dela Librăria „Gazetei“

se pot procura

Scrieri economice.

„Cultura și îngrijirea grăului“, de I. F. Negruțiu. Prețul 14 b. (plus porto 5 b.

România agricolă, studiu economic de Dr. George Maior, profesor de agricultură și fost estimator expert la banca agricolă. Motto: „Sărac în țară săracă“. Eminescu. Prețul 2 cor. plus 10 b. porto.

Manual complet de agricultură rațională, de Dr. George Maior, profesor de agricultură la școala superioară de la Felrăstru și la Seminarul Nifon Metropolitin din Bucuresci. — Cartea cuprinde patru volume:

Vol. I. *Agrologia*, s'eu Agricultura generală, 34 ocole de tipar cu 217 figuri în text. Carte didactică aprobată de On. Minister de Agricultură al României cu decizia Nr. 2078 din 1897. Costă 5 corone.

Vol. II. *Fitotechnia*, s'eu cultura specială a plantelor, 38 ocole de tipar cu 202 figuri în text. —

Carte premiată de Academia Română cu premiul Nasturel-Herescu în sesiunea din anul 1899. Costă 8 corone.

Vol. III. *Zootechnia*, s'eu Cultura generală și specială a vitelor cunute, dimpreună cu lănăria și lăptăria, 49 ocole de tipar cu 225 figuri în text. Costă 8 corone.

Vol. IV. *Economia Rurală*, s'eu organizarea și administrarea moșiilor mari și mici. Costă 8 corone.

Manual de Agricultură rațională vol. V. *Ippologia* s'eu zootechnia specială a cailor de George Maior. Prețul 3 cor. plus 30 bani porto.

Manual de Agricultură rațională vol. VI. cuprinzând crescerea, îngrășarea și utilizarea *Porcilor* s'eu Zootechnia lor specială de George Maior. Prețul 5 cor. plus 30 bani porto.

Wällischhof,

sanatoriu aranjat — după sistemul Dr. Lahmann — cu toate întocmirile moderne ale terapiei fizicale și dietetice; 1/2 oră depărtare dela Viena în regiune romantică și sănătoasă. Posta și telegraf: Maria-Enzensdorf bei Wien.

Cu deslușiri și prospecte stă la dispoziție direcțiunea și medicul șef al stabilimentului:

Dr. Marius Sturza

Dr. STERIE N. CIURCU.

VIII Kochgasse Nr. 29 — Viena

Consultanță în

cu celebritățile medicale, cu specialiștii de la facultatea de medicină din Viena.

Telefon nr. 17065.

**Câte-va cuvinte
asupra boalelor secrete.**

Est trist, — dar în realitate adevărată că în vremea de azi e bătătoare la ochi multimea acelor oameni, a căror sânge și sucuri trupești sunt atrofiate și care în urma ușurinței din tinerețe și prin deprinderi rele și-au sdruncinat sistemul nervos și puterea spirituală. E timpul suprem ca aceste stări îngrozitoare să se pună capăt. Trebuie să fie cine-va care să dea tinerimei deslușiri binevoitoare, sincera și amănunțite în tot ce privește viața sexuală, trebuie să fie cine-va căruia oamenii să-și încredințeze fără teamă, fără sfială și cu încredere necazurile lor secrete. Dar nu e în deajuns însă a destăinui aceste necazuri ori și cui, ci trebuie să ne adresăm unui astfel de medic specialist, conștiințios, care știe să dea asupra vieții staturii bune sexuale și știe a ajuta și morburilor ce deja eventual există, atunci apoi va înceta existența boalelor secrete.

De e chemare atât de măreață și pentru acest scop e institutul renumit în toată țara al D-ului PALOCZ, medic de spital, specialist, (Budapesta, VII., Rákóczi-ut 10), unde pe lângă discreția cea mai strictă, primește ori-cine (atât bărbații cât și femeile) deslușiri asupra vieții sexuale, unde sângele și sucurile trupești ale bolnavului se curăță, nervii i-se întăresc, tot organismul i-se eliberează de materiile de bătă, chinurile sufletești i-se liniștesc.

Fără conturbarea ocupațiilor zilnice dr. PALOCZ vindecă deja de ani de zile repede și radical cu metodel lui proprii de vindecare, chiar și cazurile cele mai negleșite, ranele sifilitice, boalele de țevă bășică, nervi și șira spinării, începutul și de confuzie a minții, urmările onaniei și ale sifilisului, erecțiunile de spaimă, slăbirea puterii bărbătești (impotența), vătămurile, boalele de sânge, de piele și toate boalele organelor sexuale femeiești. Pentru femei e sală de așteptare separată și eșire separată. În ceea ce privește cura, depărtarea nu este piedecă, căci dacă cine-va, din ori-ce cauză, n'ar putea veni în persoană, atunci cu plăcere i-se va da răspuns amănunțit foarte discret prin scrisoare (în epistolă e de ajuns a se înălțura numai marca de răspuns). Limba română se vorbește perfect. După încheierea curei, epistolele se ard, ori la dorință se retrimite fie-căruia. Institutul se îngrijește și de medicamente speciale. Vizitele se primesc începând de la 10 ore a. m. până la 5 ore p. m., (Dumineca până la 12 ore a. m.)

Adresa: Dr. PALOCZ, medic de spital specialist, Budapesta, VII., Rákóczi-ut 10

**Dela librăria „GAZETEI“ Brașov
se pot procura următoarele cărți**

(La cărțile aici înșirate este a se mai adăuga pe lângă portul postal arătat, încă 25 bani pentru recomandație.)

Scritori, cetitori și critici de N. Radulescu-Niger 50 b plus 5 b. porto.

Lira Stonului său cântarea sârbătoarelor de Aron Boca Velchereanu 50 b. plus 10 b. porto.

Bocete adică Cantări la morți, adunate de I. Pop-Reganul. Prețul 80 bani. (+ 10 b. p.)

Umbre și lumini poezii de Em. Păraeanu, cor. 2-50 (porto 20 b.)

Cu vârful penei, scrieri satirico-humoristice de Antoniu Pop 1 Cor. plus 10 b. porto.

Asupra situației, articoli și foișore de Iónă A. Lăpedat. Preț. 40 b. pl. 10 b. porto)

Influența franceză în România de A. Xenopol profesor la universitatea din Iași. Cu 50 b. + 5 b. porto.

Teoria dramei cu un tractat introductiv despre frumos și artă de prof. Dr. Iosif Blaga. Prețul corone 3.60 (plus 30 b. porto.)

„Despre cel dintâiu ajutor la vătămări ale ochilor“ de Dr. Ioan Popp, medic colonel și r. Acestă broșură conține pe 36 pagini sfaturile cele mai bune, cum se procedă și ce măsuri grabnice să se ia în cazurile de vătămări ale ochilor, o cărticică, care n'ar trebui să lipsescă din nici o familie.

A mai apărut tot din penea medicului colouel Dr. Popp instructiva broșură „Combaterea Malariei“ și va apare în curând în broșură și tractatul foarte interesant și folositor „Despre tutun“, o schiță istorică-igienică.

Amintiri din Grecia de Teodor Bulc; prețul cor. 1.20 (plus 10 b. porto).

Manual catehetic pentru primii ani școlastici, ca îndreptar pentru cateheti-

invățătorii și părinții, prelucrat de Basiliu Rațiu, profesor la seminarul din Blășiu. Prețul 80 b. (cu posta 90 b.)

Schițe din Italia de Teodor Bulc. prețul 2 cor. (+ 20 b. porto).

Oral general pentru școala română cu 6 clase și cu un singur invățător de Georgiu Mașyar. Prețul 80 b. (+ 10 b. p.)

Pomul de Crăciun. Iconă familiară într'un act. Localizată din nemțește de Moșul. — Tipografia A. Mureșan Pag. 45 Prețul 40 bani.

„Novele“ de Vasilie Ranta Buticescu. Broșura are 286 pagini și conține istorioare frumoșe scrise, într'un limbaj plăcut. Prețul ei e 1 cor. 60 bani plus 20 bani porto.

Poesii de Vasile Ranta Buticescu, Edițiunea „Amicului Familiei“. Prețul 1 cor. 20 b. plus 10 b. porto.

Versuri de dor, adunate din poezii române de A. Prețul 50 bani (+ 5 b. porto.)

Cartea Ilustrată pentru copii și copile de George Simu. Acestă broșură conține poezii istorice și morale spre escitarea gustului de cetit la copii. Prețul 50 bani + 56 b. porto.)

„Pe pragul normântului“, de preotul G. Simu, conține versuri funebreale pentru popor și pentru inteligență. Pr. 50 bani (+ 6 b. porto).

Juvenilia, proză și versuri, de Sexti. Puscariu. Prețul cor. 1.60, pl. 20 b. portol

Opiniunea publică, conferența ținută la Atheneul român de C. Dissescu la 27 Februarie 1885, prețul 50 b. plus porto 5 bani.

Nu mă uita! Colecțiune de versuri pentru ocaziuni funebreale. Aranjată prin N. F. Negruțiu. Ediț. IV. Prețul 50 bani. + 5 b. p.)

Pribeag, ediția I-a de Ioan Iosif Scopul Preț. cor. 1. 50 b. pl. 10 b. porto.

Poesii de Al. A. Macedonski. Preț. 3 cor. pl. 20 b. porto.

„Ris și plâns“, schițe umoristice și nuvele de Vasile Pop, prețul 1.50 corone plus 20 bani porto.

„Neamul românesc din Ardeal și Țăr-nururească“ de Iorga. Vol. I. Cor. 2-50 (plus 10 bani porto).

„Neamul românesc în Ardeal și Țara unгурescă“ de Iorga. Vol. II. Prețul cor. 3-50, plus 20 bani porto.

Sz. 835/1909.

köz.

HIRDETMEŒY.

Alúlirott községi elöljáróság közhírre teszi miszerint a községnak az Olt folyon szükséges komp. csináltatása f. é. július hó 7-én d. e. 11 órakor a községi irodában valólatba adatik.

Válalkozni szándékozok kötelesek 10% bánat pénzzel ellátott szabályszerű ajánlataikat ezen határideig a községi elöljárósághoz küldeni esetleg az árlejtéskor szóval előadni.

Részletes feltételek a községi irodában és a szkórei közjegyzőség-nél a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kolun (Fogaras vm.) 1909. június hó 20-án.

Comsia Sándor, Huiu Moise,
kjsz. biró.

„ECONOMUL“

Institut de credit și economii, societate pe acțiuni. Centrală în Cluj (casa proprie) Strada Veselényi-Miklós 26. Filiale în Gherla, Ludogul de Mureș, Panteicu, expozitură în Aiud.

Intemeiat la anul 1886.

Are Capital social în	4000 acțiuni
	K. 400.000
„ Fonduri de rezervă „	250.000
„ Fonduri culturale și de binefacere „	15.000
„ Depuneri spre tructificare circa „	1 500.000

Primește depuneri spre fructificare dela privați cu 4 1/2% și cu 5%, iar la suma peste 10.000 cor. și dela corporațiuni culturale sau filantropice cu condițiuni excepțional favorabile.

Escomtează cambii cu cel puțin două subscieri;

Dă împrumuturi pe cambii cu acoperire ipotecară cu 7% și 8%; Acoardă împrumuturi ipotecare cu amortizare pe 10, 20 și 30 ani cu 7%.

Acoardă împrumuturi de Contocurent cu acoperire de hârti de valoare notate la bursă cu 6% și 7%;

„Economul“ ajută, ca să se înfinteze în comune bănci sătești; de aceea s'au făcut la Gilău, Feneș, Sălciua, Tic, Berind.

„Econumul“ mijlocește cele mai ftine asigurări pe viață și contra focului.

Președinte: Vicepreședinte:
Dr. Isidor Marcu. Ioan Nestor de Desmir.

Dir. executiv:

Dr. Amos Frâncu.

Membrii în Direcțiune: Dr. Elie Dăianu, Ladislau Papp, Ștefan Havași, Dr. Romulus Marcu, Iuniu Br Hodoș, Dr. Coriolan Pop. Jurisconsult: Dr. Victor Porușiu, avocat.

„Romana“

este titlul broșurei, care a apărut în editura tipografiei A. Mureșianu, cu descrierea și esplicarea dansului nostru de salon.

„Romana“ dans de colónă în 5 figuri. Descrisă și esplicată împreună cu musica ei, după compunerea ei originală. Cu-o introducere (în loc de prefață), de Tunarul din Dumbrău, Popa. — Tipografia Aurel Mureșianu, Brașov 1903.

Broșura este în quart mare, hârtie fină și tipar elegant, cu adăusul unei cole de note (musica „Romanei“ cu esplicări) și costă numai 2 cor. 50 bani (plus 5 bani porto-postal) pentru România 3 lei.

„Romana“ se poate procura de la tipografia A. Mureșianu, Brașov.

Slăbirea de nervi

este a se atribui sau încordărilor diferite ale inimei

unei munci prea iritătoare, unei lucrări spirituale prea încordate, sau urmăriilor simtemintelor noastre îngrijorate și dure-roase etc. sau concurenței prea agitate a secolului nostru. Persoane cu nervi slabi care lăncezesă în lipsa de putere și energie a încercat ca cu ajutorul Electricității să se tămăduescă, și astăzi n'au destule cu-

vinte de mulțumită și de laudă pentru efectul bun al curentului electric. Pentru aceia recomandăm tuturoror lor ce sufer de slăbiciune să-și procure broșura noastră „Tractat despre Electroterapia modernă. Această broșură o vor primi gratis și franco toți aceia cari se vor provoca la ziarul nostru.

Institutul de ord. medical „ELECTRO-WITALIZER“, Budapesta IV., Károly-körut 2. Felem. 51.

Johann Szvetlik, din Alsófehérekut sorie în 29 Dec. 1908. Mult stimată D le Dr.! Mă bucur că Vă pot aduce la cunoștință că nu mai am răgușeli, sunt iarăși vesel și mi-am recăpătat pofta de lucru. Umbrelul mie mai ușor și mai elastic. Cu un cuvânt mă simt cu mult mai bine ca înainte. Aparatul îl folosesc încă și acuma, el funcționează perfect.

Coupon pentru o carte de cinste:

Institutului de ord. med. „ELECTRO-VITALIZER“

Budapesta, IV. Károly-körut 2 felem. 51. Rog să-mi trimită gratis și franco, în convertă închisă op l: „SISTEMUL de VINDECARE ELECTRIC MODERN“

pentru { bărbați

femei

Numele:

Comuna și

poșta ultimă

Tae și lipește pe o corespondență.

La Tipografia și Librăria A. Mureșianu, Brașov.

Important pentru vândătorii de cărți prin orașe și tânguri este cartea de rugăciune

„Lauda lui Dumneșeu“

pentru credincioșii de religieuna ortodoxă română, cuprinzând rugăciuni de dimineța și de seră, la sfânta Liturgie, la taina mărturisirei, precum și la alte multe rugăciuni folositoare 56 la număr pe 255 pagini, format octav mic.

Acestă carte de rugăciuni artistic legată este prima la Români, cari până acuma se închinau din cărți subred legate și ordinare. Acuma nu trebuie să stăm în privința acesteia mai prejos de cărțile de rugăciune ale celorlalte naționalități. Prin cartea de rugăciune „Lauda lui Dumneșeu“ s'a făcut Românilor un însemnat serviciu, căci ea este o carte de rugăciune frumoșă și se poate căpeta în diferite legături dela mai simple până la mai luxose și tôte în preț forte moderat.

Prețul lor este:

Legătură trainică neagră și aurită cu séu fără chip sfânt	Cor. b. —.90	Imit. de fildes cu catifea și închietóre	Cor. b. 2.65
Imit. de fildes în alb séu negru	1.60	„ „ „ cu catifea și po-dóbă mai mare	3.10
„ „ „ cu încheietóre	1.80	Vinđătorii de cărți primesc un rabat mai considerabil.	
„ „ „ cu cadriu argintat și închietóre	2.10		

Tot asemenea atragem atențiunea publicului asupra „Cartei de rugăciune“ înlocuite de protopresbiterul Calistral Coca cu aprobarea consistorului episcopesc ortodox-oriental din Cernăuți, care carte format mic octav, cuprinzând asemenea tôte rugăciunile noastre folositoare ar fi cea mai potrivită carte e rugăciune pentru tóți școlarii.

Prețul acestei cărți:

In pânză neagră	cor. 1.—
„ „ „ ceva mai luxosă	cor. 1.20
„ „ „ format ceva mai mare	cor. 1.40

Tôte acestea se pot procura prin Tipografia și Librăria A. Mureșianu, Brașov, unde au să se adreseze și vândătorii.

„Gazeta Transilvaniei“ cu numărul a 10 fieri se vinde la zarafatul Dumitru Pop, la tutungeria de pe parcul Rudolf și la Eremias Nepoții.

Cursul la bursa din Viena.

Din 23 Iunie n. 1909

Renta ung. de aur 4%	113 65
Renta de corone ung. 4%	92 85
Impr. căil. fer. ung. în aur 3 1/2%	82 75
Impr. căil. fer. ung. în argint 4%	92 85
Bonuri rurale croate-slavone	94 35
Impr. ung. cu premii	200 35
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	143 80
Renta de hârtie austr. 4 1/10	96 —
Renta de argint austr. 4 1/10	95.20
Renta de aur austr. 4%	117.45
Renta de corone austr. 4%	95 —
Bonuri rurale ungare 3 1/2%	85.60
Losuri din 1860	160.—
Acții de-ale Băncii ung. de credit	749 50
Acții de-ale Băncii austr. de credit	635 75
Acții de-ale Băncii austro-ung.	1774.—
Napoleondori.	19.04
Mărci imperiale germane	117.40
London vista	240 12 1/2
Paris vista.	95 24
Neto italiene.	94 45

Cursul pietei Brașov

Din 24 Iunie n. 1909

Bancnote rom. Cump. 18 92	Vënd. 19.—
Argint român	18 80
Lire turcesci	21.47
Scris. fonc. Albine 5%	100.—
Ruble Rusesci	2.51
Napoleondori.	19.04
Galbeni	11.20
Mărci germane	117.—

Maria Mihăilescu
născ. Bureția,
Moașe cu diplomă din Sibiu,
Brașov, Strada Valea-Morilor C. nr. 45.
(1—2.)

Institut indigen. Banca de asigurare

„TRANSILVANIA“
din Sibiu

intemeiată la anul 1868
in Sibiu, strada Cisnădiei nr. 5 (edificiile proprii),
asigurează în cele mai avantajoase condiții:
— **contra pericolului de incendiu și exploziune,**
— **edificii de ori-ce fel, mobile, mărfuri, vite, nutrețuri și alte produse economice etc.**
— **asupra vieții omului**
in toate combinațiile, capitale pentru casul morții și cu termen
fix, asigurări de copii, de studii, de zestre, rente pe viața
întreagă etc. etc.

Asigurări populare fără cercetare medicală.
Asigurări pe spese de înmormântare cu solvirea imediată a capitalului.
Valori asigurate contra incendiului: **95,816.412 cor.** Capital asigurat asupra vieții: **9,882.454 coroane.**
Dela întemeiere institutul a solvit:
pentru despăg. de incendii **4,484.278-83 c.**, pl. capitale asig. pe viață **4,028.113-12 c.**
Oferte și informațiuni se pot primi dela: Direcțiunea în Sibiu,
strada Cisnădiei nr. 5 etajul I, curtea I, și prin agenturile principale
din Arad, Brașov, Bistrița, Cluj, și Oradea-mare, precum și de la subagenții
din toate comunele mai mari.

Ce?... Tata a permis, sunt doară **tuburi de cigarete**
„Jacobi-Antinicotin“.

Atențiune! Veritabil numai în cutii de țigare cu numele „JACOBI“.

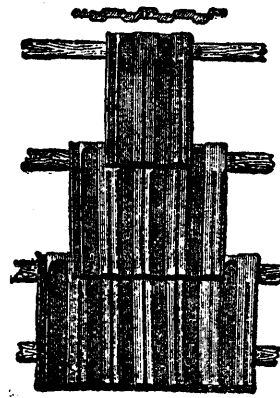
Încălțăminte de tat felne
GHEȚE
original americe pentru Dame, Domn și Copii.

Papuci albi de atlas.	Cisme de lucru	Ghețe cu sinoare.
Papuci albi	Cisme Halina	Ghețe cu nasturi.
Papuci de dans	Cisme de vânat.	Ghețe cu zug.
Papuci de gimnastică	Cisme de călărit.	Ghețe de voi jiu.
Papuci călduroși	Gamașe.	Pantofi de casă
Papuci de postav	Gatoci.	

— pentru Dame, Domn și Copii.
Calitate solidă — Magazin de încălțăminte — Mare asortiment
Fa-on mode n. **ALFRED IPSEN Kronstadt,** Prețuri ieftine.
Strada Vămărilor nr. 38. (vis à vis de Cafenea ua Transilvania).

Țiglă „Bohn“ din Nagy-Kikinda.

Țiglă „Bohn“ din Zomboly.

În interesul D-Voastră propriu cereți expres numai

Țiglă „BOHN“

din țiglăria dela Nagy-Kikinda și Zombolya, și ori-ce alta țiglă respingeți-o pentru-că numai

Țigla „BOHN“

este cea mai ieftină, cea cea mai frumoasă și cea mai corespunzătoare ca material de acoperit.

Cereți mostre și preț-curente dela **Țiglăria „BOHN“ din Zombolya.**

Antreprize de pompe funebre

E. Tutsek.

Brașov, Strada Porții Nr. 3.
vis-à-vis de Băcănia Stéua Roșie.

Recomandă Onor. public la casuri de morțe, aședământul său de înmormântare bogat asortat in cari toate obiectele, atât sortele mai de rând, cât și cele mai fine, se pot căpăta cu prețuri ieftine.
Comisiune și **depon de sicriuri de metal** ce se pot închide hermetic, din prima fabrică din Viena.
Fabricarea proprieă a tuturor **sicriurilor de lemn, de metal și imitațiuni de metal și de lemn de stejaru.**
Depou de **cununi** pentru monumente și **plântici** cu prețurile cele mai moderate.
Representanță de monumente de **marmură**, carē **funebre proprii cu 2 și cu 4 cai**, precum și un **car funebru** vênēt, pentru **copii**, precum și cioclii.
Comande întregi se esecută **prompt și ieftin**, i au asupra-mi și **transporturi de morți in străinătate.**
La casuri de morțe a se adresa la

E. Tutsek.

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Brașov, Têrgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provêdut cu cele mai bune mijloce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a putē esecuta **ori-ce comande** cu promptitudine și acuratețā, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE
IN AUR, ARGINT ȘI COLORI.	REGISTRE și IMPRIMATE
pantru tôte speciile de serviciuri.
CĂRȚI DE ȘCIINȚĂ,
LITERATURĂ ȘI DIDACTICE	BILANȚURÎ.
STATUTE.	<i>Compturi, Adrese,</i>
<i>Circulare, Scrisori.</i>
FOI PERIODICE.	<i>Couverts, in lotă mărimea.</i>
BILETE DE VISITĂ
DIFERITE FORMATE.	TARIFE COMERCIALE,
INDUSTRIALE, de HOTELURI
și RESTAURANTE.
PROGRAME ELEGANTE.	PREȚURI-CURENTE și DIVERSE
BILETE DE LOGODNĂ și DE NUNȚĂ
DUPĂ DORINȚA ȘI IN COLORI.	BILETE DE ÎNMORMENTARI.
ANUNȚURÎ.	

Comandele eventuale se primesc în biuroul tipografiei, Brașov Têrgul Inului Nr. 30, în etajul, îndêrpt in curte. — Prețurile moderate. — Comandele din afara rugam a le adresa la
Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.